

Bruxelles, 29. studenoga 2023.
(OR. en)

16204/23

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0438(COD)**

**ENFOPOL 523
JAI 1592
IXIM 236
COPEN 426
SCHENGEN 72
CODEC 2342**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	28. studenoga 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 754 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o unapređenju policijske suradnje u području sprečavanja, otkrivanja i istrage krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te o unapređenju Europolove potpore sprečavanju i borbi protiv takvih kaznenih djela i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 754 final.

Priloženo: COM(2023) 754 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.11.2023.
COM(2023) 754 final

2023/0438 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o unapređenju policijske suradnje u području sprečavanja, otkrivanja i istrage krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te o unapređenju Europolove potpore sprečavanju i borbi protiv takvih kaznenih djela i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

- Razlozi i ciljevi prijedloga**

Krijumčarenje migranata kriminalna je aktivnost u kojoj se ne poštuje ljudski život i oduzima osobama dostojanstvo radi ostvarivanja dobiti, čime se krše temeljna prava osoba i dovode u pitanje EU-ovi ciljevi upravljanja migracijama.

Sprečavanje i borba protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima među glavnim su prioritetima Europske unije i ključni su za pronalazak sveobuhvatnog rješenja problema nezakonitih migracija. Kriminalne mreže iskorištavaju očaj osoba i koriste kopnene, morske i zračne rute za olakšavanje nezakonitih migracija, čime ugrožavaju ljudske živote radi što veće dobiti.

U govoru o stanju Unije od 13. rujna 2023. predsjednica von der Leyen pozvala je da se ojačaju sva sredstva koja su na raspolaganju Uniji za učinkovito suzbijanje krijumčarenja migranata ažuriranjem postojećeg zakonodavnog okvira, koji je u nekim slučajevima stariji od 20 godina, jačanjem upravljanja krijumčarenjem i uloga agencija EU-a, osobito Europol, te povećanjem suradnje između agencija za pravosuđe i unutarnje poslove i država članica te s partnerskim zemljama kako bi se pronašlo rješenje za taj problem na globalnoj razini. Istaknula je i da je potrebno raditi s partnerima kako bi se riješio taj globalni problem, zbog čega je Komisija organizirala međunarodnu konferenciju i stvorila globalni savez u kojem je pozvala na djelovanje u borbi protiv krijumčarenja ljudi.

Krijumčarenje migranata u EU i unutar njega doseže nove rekorde zbog sve veće potražnje koja je posljedica novih kriza i kriza koja se pogoršavaju, a posebice zbog gospodarske recesije, okolišnih kriza uzrokovanih klimatskim promjenama te sukoba i demografskog pritiska u mnogim trećim zemljama. Zbog krijumčarenja migranata povećava se broj nezakonitih dolazaka u EU: na vanjskim granicama EU-a u 2022. zabilježena je 331 000 nezakonitih ulazaka, što je najveća razina od 2016. i povećanje od 66 % u odnosu na prethodnu godinu¹. Do kraja rujna 2023. zabilježena je približno 281 000 nezakonitih prelazaka granice na vanjskim granicama EU-a, što je povećanje od 18 % u odnosu na isto razdoblje 2022. To se podudara s povećanjem krijumčarskih aktivnosti, vidljivim iz toga da je 2022. zabilježen novi rekord jer je Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) prijavljeno više od 15 000 krijumčara migranata². Uzimajući u obzir porast broja nezakonitih dolazaka i razne globalne krize u brojnim zemljama podrijetla i tranzita, mogu se očekivati stalno visoki migracijski tokovi u Europu i povezane kriminalne krijumčarske aktivnosti, a moguće i njihovo povećanje.

Procjenjuje se da više od 90 % nezakonitih migranata koji dođu u EU koriste krijumčare, uglavnom organizirane u kriminalne grupe. Nadalje, krijumčarske mreže ostvaruju veliku dobit od kriminalnih aktivnosti, koja globalno iznosi od 4,7 do 6 milijardi EUR godišnje³. Odlučan i čvrst odgovor na aktivnosti krijumčara stoga je od primarne važnosti za smanjenje nezakonitih migracija. Procjenjuje se da je od 2014. zbog aktivnosti nemilosrdnih krijumčara

¹ Frontexova analiza rizika za 2023./2024.

² Frontexova analiza rizika za 2023./2024.

³ *Global study on smuggling of migrants* (Ured Ujedinjenih naroda za droge i kriminal, 2018.).

migranata, posebice na moru, život izgubilo čak više od 28 000 ljudi⁴.

Oko polovine mreža za krijumčarenje migranata uključeno je i u druga kaznena djela⁵, kao što su trgovina ljudima, krijumčarenje droga i vatrenog oružja, a ujedno olakšavaju nedopušteno kretanje unutar EU-a. Tijela kaznenog progona i pravosudna tijela suočavaju se s mnogim izazovima koji stalno rastu: krijumčari brzo mijenjaju i prilagođavaju svoje načine djelovanja, migranti te tijela kaznenog progona sve su izloženiji prijetnjama i nasilju⁶, krijumčari koji se skrivaju u zemljama izvan EU-a teško je locirati i uhititi, krijumčari koriste razna prijevozna sredstva, uključujući neprimjerena plovila, manje uočljiva plovila (kao što su ribarski čamci i improvizirani metalni čamci), cestovna vozila u kojima su migranti skriveni tako da im je ugrožen život te komercijalne i charter letove koji se sve češće koriste za dovođenje migranata u zemlje koje su blizu EU-a ili graniče s njim, iz kojih migranti zatim nastoje nezakonito ući u EU⁷, krijumčari koriste digitalne alate u svim fazama svojih aktivnosti, pri čemu na internetu oglašavaju krijumčarske usluge, rute i cijene te usluge krivotvorenja dokumenata, krijumčari koriste kriptovalute, digitalni novac ili druge neslužbene oblike plaćanja (npr. *hawala*)⁸.

Borba protiv krijumčarenja migranata ključna je za razbijanje mreža organiziranog kriminala zbog kojih dolazi do kršenja ljudskih prava i smrti te za sprečavanje povećanja nezakonitih migracija u EU. Sveobuhvatan i održiv pristup migracijama zahtijeva kombinaciju snažnih i učinkovitih mjera kojima bi se dopunila uzajamno korisna partnerstva sa zemljama podrijetla i tranzita, a koje su usmjerene na temeljne uzroke migracija, posebno nezakonitih migracija, te istodobno na suzbijanje organiziranog kriminala, uključujući krijumčarenje migranata i trgovinu ljudima. U novom paktu o migracijama i azilu sprečavanje i suzbijanje krijumčarenja migranata okosnica je sveobuhvatnog pristupa migracijama.¹

Ovaj Prijedlog uredbe dio je paketa mjera kojim se nastoji modernizirati i ojačati postojeći pravni okvir te pružiti Uniji svrsishodna pravila. Priložen mu je Prijedlog direktive o sprečavanju i borbi protiv olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka. Tim se prijedlogom uvodi suvremeni kaznenopravni instrument EU-a kojim se jasno utvrđuju i učinkovito sankcioniraju mreže organiziranog kriminala odgovorne za krijumčarenje migranata, usklađuju sankcije s obzirom na težinu kaznenog djela, poboljšava doseg nadležnosti, unapređuju resursi država članica za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata te poboljšava prikupljanje podataka i izvješćivanje.

Taj je paket predstavljen na dan održavanja međunarodne konferencije na kojoj je uspostavljen „globalni savez za suzbijanje krijumčarenja migranata”. Komisija tom konferencijom stvara okvir za dobru političku suradnju s međunarodnim partnerima pozivanjem na zajedničko preuzimanje obveza i radnji za zajedničko suzbijanje krijumčarenja migranata na globalnoj razini.

Te tri inicijative dopunjuju postojeće inicijative u području suzbijanja krijumčarenja migranata i njima se provodi ažurirani akcijski plan EU-a za borbu protiv krijumčarenja migranata (2021. – 2025.) ažuriranjem postojećeg pravnog okvira EU-a kako bi se sankcionirali krijumčari migranata koji djeluju na migracijskim rutama i utvrdio nov, suvremen, zakonit, operativan i međunarodni okvir za suradnju u borbi protiv krijumčarenja migranata u godinama koje slijede.

⁴ Projekt Međunarodne organizacije za migracije u vezi s nestalim migrantima (<https://missingmigrants.iom.int/region/mediterranean>).

⁵ Procjene Europol.

⁶ Europolova serija izvješća *Spotlight* (2023.), *Criminal Networks in Migrant Smuggling*.

⁷ Frontexova analiza rizika za 2023./2024.

⁸ Europolova serija izvješća *Spotlight* (2023.), *Criminal Networks in Migrant Smuggling*.

Ovaj Prijedlog uredbe dio je usklađenog paketa koji sadržava i prethodno navedeni prijedlog direktive o sprečavanju i borbi protiv olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka. Zajednički je cilj tih prijedloga postići modernizaciju pravnog okvira za borbu protiv krijumčarenja migranata kako bismo osigurali da imamo potrebne pravne i operativne instrumente za odgovor na novi način djelovanja krijumčara, kako je utvrđeno u programu rada Komisije za 2024. najavljenom 17. listopada 2023.

Cilj prijedloga

Opći je cilj ovog prijedloga povećati ulogu Europolu u borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, a osobito ulogu Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata.

Kako bi se poboljšali sprečavanje, otkrivanje i istraga krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, ovim se Prijedlogom nastoje ostvariti sljedeći specifični ciljevi.

(1) Jačanje međuagencijske suradnje u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima

Kako bi se osigurale djelotvornija, pravodobnija i sustavnija koordinacija i razmjena informacija o suzbijanju krijumčarenja migranata i trgovine ljudima između agencija Unije, Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata u okviru Europolu sastojat će se od osoblja Europolu i upućenih nacionalnih stručnjaka, a uključivat će časnike za vezu iz država članica, Eurojusta i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu koji trebaju biti zaposleni na stalnim radnim mjestima u Europolu radi redovne razmjene informacija te operativne suradnje i koordinacije. Agencije za pravosuđe i unutarnje poslove u međuvremenu imaju priliku ojačati suradnju u okviru svojih mandata i optimizirati razmjenu informacija kako bi suzbile krijumčarenje migranata i trgovinu ljudima. Eurojust je ključni subjekt u poboljšanju pravosudnog odgovora na krijumčarenje migranata i pomaže u složenim slučajevima koji uključuju prekograničnu pravosudnu koordinaciju i zajedničke istražne timove u vezi s kaznenim istragama slučajeva krijumčarenja migranata.

(2) Jačanje upravljanja i koordinacije u području suzbijanja krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na razini EU-a

Kako bi se riješio problem nedostatne strateške analize, koordinacije i upravljanja na razini EU-a, u prijedlogu se utvrđuju posebne strateške zadaće Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata kako bi se stvorio okvir za provedbu strateških i operativnih prioriteta Unije praćenjem kretanja u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, sastavljanjem godišnjih izvješća, strateških analiza, procjena opasnosti i ažuriranih izvješća o stanju u području migracijskih ruta, kao i istražnim i operativnim radnjama. Kad je riječ o strateškim zadaćama, Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata sastajat će se najmanje dvaput godišnje s predstavnicima svake države članice, Eurojusta, Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, Europske multidisciplinarne platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT) i Komisije kako bi se postigli učinkovito upravljanje i koordinacija. Osim toga, Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata podržat će zahtjeve izvršnog direktora Europolu za pokretanje kaznenih istraga.

(3) Poboljšanje razmjene informacija u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima

Prijedlogom uredbe jačaju se obveze država članica da dijele informacije, uključujući biometrijske podatke, o krijumčarenju migranata i trgovini ljudima s Europolom, među ostalim traženjem da se uspostave izravne veze njihovih nadležnih tijela i časnika za vezu zaduženih za imigraciju s Europolovom mrežnom aplikacijom za sigurnu razmjenu informacija (SIENA). Komisija predlaže i da se Europskom centru za borbu protiv krijumčarenja migranata dodijeli zadaća utvrđivanja slučajeva krijumčarenja migranata ili

trgovine ljudima koji mogu iziskivati suradnju s trećim zemljama, među ostalim razmjenu osobnih podataka, a cilj je pomoći izvršnom direktoru u donošenju odluka o prijenosu osobnih podataka u treće zemlje za svaki slučaj u skladu s člankom 25. stavkom 5. Uredbe o Europolu.

- (4) Unapređenje resursa država članica za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima

Kako bi se državama članicama pomoglo u učinkovitom suzbijanju krijumčarenja migranata i razmjeni relevantnih informacija s Europolom, predlaže se da imenuju specijalizirane službe za borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, omoguće odgovarajuće resurse za te službe, povežu ih sa SIENA-om i dodijele Europskom centru za borbu protiv krijumčarenja migranata zadaću da funkcionira kao mreža specijaliziranih službi.

- (5) Unapređenje Europolove potpore sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima u okviru operativnih radnih skupina i Europolovih raspoređivanja za operativnu potporu

Predlažu se kodificiranje i razrada koncepta operativnih radnih skupina te utvrđivanje novog resursa u obliku Europolovih raspoređivanja za operativnu potporu, koja će funkcionirati kao napredna sredstva za koordinaciju i analitičku, operativnu, tehničku i forenzičku potporu na zahtjev država članica ili prijedlog izvršnog direktora Europola. Prijedlog uključuje izradu popisa stručnjaka koji rade u svojim državama članicama, a moguće ih je žurno staviti na raspolaganje Europolu za raspoređivanja, i u njemu se navode obveze da države članice osiguraju učinkovitu provedbu tih resursa. Treće zemlje mogu sudjelovati u operativnim radnim skupinama i Europol može raspoređivati osoblje za operativnu potporu u te zemlje.

Kako bi se ispunili ti ciljevi, Komisija predlaže i povećanje financijskih i ljudskih resursa Europola da se odgovori na operativne potrebe i uklone utvrđeni nedostaci.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovaj je Prijedlog u skladu s postojećim i budućim odredbama politike o suradnji u području suradnje u izvršavanju zakonodavstva, uključujući Europol. Suradnja u području izvršavanja zakonodavstva područje je podijeljene nadležnosti između EU-a i država članica. Posljednjih je godina došlo do poboljšanja razmjene informacija među državama članicama i tako što većeg smanjenja prostora za djelovanje terorista i teških kriminalaca. Nakon migracijske krize 2015. revidirana je opća arhitektura informacijskih sustava i baza podataka pravosuđa i unutarnjih poslova (PUP) s naglaskom na interoperabilnosti. Zakonodavni okvir za borbu protiv terorizma i razmjenu informacija dodatno je pojačan nakon terorističkih napada u Europi 2017. Kao odgovor na hitne operativne potrebe za suočavanje s promjenjivim sigurnosnim okruženjem i pozive suzakonodavaca na snažniju potporu Europola, Uredba o Europolu ojačana je 2022. Novi mandat Europola stupio je na snagu u lipnju 2022., čime je Europolu omogućeno da ojača svoje stručno znanje i operativne kapacitete kako bi pružio bolju potporu državama članicama u suzbijanju teškog i organiziranog kriminala i terorizma. Mandatom se također jačaju Europolov okvir za zaštitu podataka i nadzor Europskog nadzornika za zaštitu podataka.

Prijedlog je u skladu i s postojećim zakonodavnim okvirom EU-a za suzbijanje krijumčarenja migranata, poznat kao paket mjera povezanih s posrednicima, koji se sastoji od Direktive 2002/90/EZ o zajedničkom definiranju kaznenog djela olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka², te Okvirne odluke 2002/946/PUP o jačanju kaznenopravnog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka³. Usklađen je i s ažuriranim akcijskim planom EU-a za borbu protiv krijumčarenja migranata (2021. – 2025.), u kojem se poziva na jačanje operativne suradnje između agencija država članica za izvršavanje

zakonodavstva, relevantnih agencija EU-a, osobito Europol, i partnerskih zemalja u razbijanju kriminalnih mreža za krijumčarenje migranata, kao i s instrumentom za migracije koji se bavi korištenjem komercijalnih prometnih sredstava za olakšavanje nezakonitih migracija u EU. Operativna partnerstva za borbu protiv krijumčarenja s ključnim zemljama podrijetla i tranzita sastavni su dio sveobuhvatnih migracijskih partnerstava koje EU stvara s partnerskim zemljama. Unapređenje borbe protiv krijumčarenja migranata zajednički je interes jer zemlje podrijetla i tranzita te odredišne zemlje dijele zajednički cilj borbe protiv kriminalnih mreža i zaštite osoba od mogućeg zlostavljanja i iskorištavanja. Krijumčarenje migranata i dalje je ozbiljan problem na kojem treba nastaviti raditi kontinuirano, usklađeno i zajednički.

Sprečavanje i borba protiv krijumčarenja migranata ključni je cilj strategije EU-a za sigurnosnu uniju, Strategije EU-a za suzbijanje organiziranog kriminala i novog pakta o migracijama i azilu.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Kad je riječ o Europolovoj potpori državama članicama, u ovoj se zakonodavnoj inicijativi uzimaju u obzir politike Unije u području pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, posebno uloga Eurojusta⁹ u podupiranju i jačanju koordinacije i suradnje između nacionalnih tijela nadležnih za istragu i kazneni progon u vezi s teškim kaznenim djelima te pravosudna suradnja u okviru zajedničkih istražnih timova¹⁰. U zakonodavnoj inicijativi uzimaju se u obzir vanjske politike Unije, posebno rad delegacija EU-a i stručnjaka za sigurnost u trećim zemljama te misije i operacije u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike.

Ovom se zakonodavnom inicijativom u potpunosti uzima u obzir relevantno zakonodavstvo EU-a o zaštiti podataka (vidjeti odjeljak 3. o temeljnim pravima).

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna su osnova ove zakonodavne inicijative članci 85., 87. i 88. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Člankom 85. stavkom 1. UFEU-a propisano je da je Misija Eurojusta poduprijeti i ojačati usklađivanje i suradnju među nacionalnim tijelima nadležnim za istragu i kazneni progon u vezi s teškim kriminalitetom koji pogađa dvije ili više država članica ili koji zahtijeva zajednički kazneni progon, na temelju provedenih radnji i informacija koje su pribavila tijela država članica i Europol. Člankom 87. stavkom 1. UFEU-a propisano je da Unija uspostavlja policijsku suradnju u koju su uključena sva nadležna tijela država članica, koja uključuje policiju, carinu i druge službe zadužene za izvršavanje zakona specijalizirane u području sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela. Člankom 88. stavkom 2. UFEU-a propisano je da Europski parlament i Vijeće uredbama donesenima u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom utvrđuju ustroj, funkcioniranje, područje djelovanja i zadaće Europol. Te zadaće mogu uključivati: (a) prikupljanje, pohranu, obradu, analizu i razmjenu podataka, osobito onih koje su dostavila tijela država članica, trećih zemalja ili drugih subjekata; (b) koordinaciju, organizaciju i provedbu istražnih i operativnih radnji koje se

⁹ Uredba (EU) 2018/1727 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) te zamjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2002/187/PUP, PE/37/2018/REV/1 (SL L 295, 21.11.2018., str. 138.).

¹⁰ Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (SL L 162, 20.6.2002., str. 1.).

provode zajednički s nadležnim tijelima država članica ili u okviru zajedničkih istražnih timova, prema potrebi u suradnji s Eurojustom.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

U skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. stavku 3. UFEU-a EU bi trebao djelovati samo kad države članice ne mogu same dostatno ostvariti predviđene ciljeve i stoga ih zbog opsega ili učinaka predloženog djelovanja EU može ostvariti na bolji način.

Države članice odgovorne su za očuvanje javnog poretka i zaštitu unutarnje sigurnosti¹¹, a Unija poštuje temeljne državne funkcije država članica, uključujući očuvanje javnog poretka i zaštitu nacionalne sigurnosti¹². Budući da su teška kaznena djela i terorizam po prirodi često transnacionalni, ne mogu se djelotvorno suzbiti djelovanjem samo na nacionalnoj razini. Kriminalne mreže uključene u krijumčarenje migranata po prirodi su globalne, suradničke i brze¹³. Zato države članice odlučuju usko surađivati u okviru EU-a. Nastoje koordinirati svoje djelovanje u području izvršavanja zakonodavstva i surađivati pri suočavanju sa zajedničkim prijetnjama sigurnosti. Odlučuju udružiti resurse na razini EU-a i razmjenjivati stručno znanje. Kao agencija EU-a za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva Europol je konkretan odraz nastojanja država članica da zajedničkim djelovanjem zaštite svoje građane.

Europol pruža snažan okvir i sofisticiran paket instrumenata za borbu protiv kriminala na temelju kojeg države članice koordiniraju svoje djelovanje u području izvršavanja zakonodavstva. Točnije, Europol ima ulogu informativnog centra EU-a za razmjenu informacija o kriminalnim djelovanjima i smanjuje praznine u kriminalističkim obavještajnim podacima te je usmjeren na podatke iz složenih istraga koje su u tijeku. Pruža brzu operativnu potporu u stvarnom vremenu, od operativne analize do operativne koordinacije, i okuplja relevantne partnere za zajedničko djelovanje. Države članice razmjenjuju informacije i surađuju u kaznenim istragama uz pomoć svojih časnika za vezu u Europolu i s pomoću kanala za razmjenu informacija koji ta agencija stavlja na raspolaganje. Države članice udružuju resurse tako što Europolu prepuštaju zadaću obrade njihovih informacija u njegovim bazama podataka i zadaću izrade zajedničke analize. Zato je Europol okosnica europske sigurnosne strukture.

Zbog novih prijetnji sigurnosti, osobito krijumčarenja migranata, nužno je na razini EU-a djelotvorno poduprijeti rad nacionalnih tijela za izvršavanje zakonodavstva. Iako države članice suzbijaju određene vrste kriminaliteta na različite načine, njihova tijela za izvršavanje zakonodavstva mogu odabrati u kojim će područjima tražiti potporu Europolu na razini EU-a i u kojim će zajedničkim inicijativama sudjelovati. Osim toga, tijela za izvršavanje zakonodavstva u svim su državama članicama suočena s istim novim prijetnjama sigurnosti. Stoga je potrebno djelovati na razini EU-a kako bi se pojačala potpora državama članicama u borbi protiv teških kaznenih djela i terorizma i tako pratile te prijetnje.

Zato se države članice same ne bi mogle djelotvorno suočiti sa svim izazovima obuhvaćenima ovim Prijedlogom.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u članku 5. stavku 4. UFEU-a priroda i intenzitet određene mjere trebaju odgovarati utvrđenom problemu. Državama članicama potreban je neki oblik potpore EU-a kako bi se djelotvorno suočile sa svim problemima koji

¹¹ Članak 72. UFEU-a.

¹² Članak 4. stavak 2. UFEU-a

¹³ Europol (2023.), *Criminal Networks in Migrant Smuggling*, Europolova serija izvješća *Spotlight*, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg.

se razmatraju u okviru ove inicijative.

Potrebne su jača i intenzivnija međuagencijska suradnja te koordinacija u području suzbijanja krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na razini EU-a. Jačanjem suradnje i koordinacije između Europol, Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i Eurojusta te osnivanjem Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata i utvrđivanjem njegove zadaće i sastava agencije EU-a bit će u boljem položaju da omoguće djelotvornije i učinkovitije rješavanje pitanja krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na razini EU-a nego na nacionalnoj razini.

Treba poboljšati strateško upravljanje i koordinaciju u području tih kaznenih djela na razini EU-a kako bi se omogućili ciljana strateška analiza, upravljanje i koordinacija istražnih i operativnih radnji na razini EU-a i među državama članicama. Uspostava Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata i utvrđivanje njegove zadaće i sastava pridonijet će tome da borba protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima bude djelotvornija i učinkovitija na razini EU-a nego na nacionalnoj razini.

Potrebno je jače i sustavnije razmjenjivati informacije o krijumčarenju migranata i trgovini ljudima među državama članicama i s Europolom, ali i s trećim zemljama, kako bi se pitanje krijumčarenja migranata moglo djelotvornije i učinkovitije rješavati na razini EU-a, posebno na sljedeće načine: izričitim navođenjem tih dvaju kaznenih djela u općim obvezama država članica o razmjeni informacija, dodjeljivanjem zadaće djelotvorne i učinkovite obrade biometrijskih podataka Europolu radi potpore državama članicama u skladu s postojećim zaštitnim mjerama za obradu biometrijskih podataka te izradom mrežne aplikacije za sigurnu razmjenu informacija (SIENA).

Kako je istaknuto u ažuriranom Akcijskom planu EU-a za borbu protiv krijumčarenja migranata (2021. – 2025.), neke države članice na nacionalnoj razini nemaju potrebne strukture za borbu protiv krijumčarenja migranata ni za djelotvornu suradnju s Europolom. Taj se nedostatak može djelotvornije i učinkovitije otkloniti na razini EU-a nego na nacionalnoj razini tako da se propiše da bi države članice trebale imenovati specijalizirane službe za borbu protiv krijumčarenja migranata i povezati ih sa SIENA-om te da se Europskom centru za borbu protiv krijumčarenja migranata dodijeli zadaća da funkcionira kao mreža specijaliziranih službi.

Europol treba više pomagati državama članicama u suzbijanju krijumčarenja migranata na terenu. Na tu se potrebu može djelotvornije i učinkovitije odgovoriti na razini EU-a nego na nacionalnoj razini osnivanjem operativnih radnih skupina i Europolovim raspoređivanjem stručnjaka za operativnu potporu.

Kao agencija EU-a za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva Europol je u dobrom položaju da pruža tu potporu na razini EU-a. Pokazalo se da Europol doista vrlo djelotvorno podupire nacionalna tijela za izvršavanje zakonodavstva u suzbijanju teških kaznenih djela i terorizma, a osobito krijumčarenja migranata. Za države članice postoje jasne sinergije i ekonomija razmjera koje proizlaze, na primjer, iz upotrebe pričuvnog popisa i specijalizirane potpore koju pruža Europol ili iz stručnog znanja koje specijalizirani centri, kao što je Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata, mogu ponuditi državama članicama. Istu razinu potpore Europol države članice očekuju i trebaju u operativnom smislu kad je riječ o novim prijetnjama sigurnosti, kao što je krijumčarenje migranata.

Suradnja tijela za izvršavanje zakonodavstva na razini EU-a preko Europol ne zamjenjuje različite nacionalne politike o unutarnjoj sigurnosti ni rad nacionalnih tijela za izvršavanje

zakonodavstva. U skladu s Ugovorima¹⁴ takva potpora na razini EU-a ne utječe na razlike u pravnim sustavima i tradicijama država članica.

- **Odabir instrumenta**

U skladu s člankom 88. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i s obzirom na to da je mandat Europol utvrđen u Uredbi (EU) 2016/794, instrument za jačanje njegova mandata – koji je dio ovog Prijedloga – mora biti uredba.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Krijumčarenje migranata zahtjevno je za tijela za izvršavanje zakonodavstva, u prvom redu zbog brzine i složenosti kriminalnih mreža koje sudjeluju u njemu i njihove sposobnosti prilagodbe na promjene u dinamici nezakonitih migracija i odgovor tijela za izvršavanje zakonodavstva. Europol i države članice uočili su te probleme i raspravljali o njima na sastancima Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove i Europskog vijeća. Vijeće i Europol, uključujući njegov upravni odbor, raspravljali su o ulozi Europol u suzbijanju krijumčarenja migranata. Nadalje, u tematskom izvješću Europskog revizorskog suda iz 2021. o potpori koju Europol pruža borbi protiv krijumčarenja migranata utvrđeno je da je potrebno povećati ulogu Europol u borbi protiv krijumčarenja migranata, osobito tako da mu se omogući korištenje svih relevantnih vanjskih izvora informacija, uključujući biometrijske podatke, i poboljšati njegovu razmjenu podataka s partnerima¹⁵.

Nadalje, službe Komisije prikupile su potrebne podatke i stajališta o relevantnosti, djelotvornosti, učinkovitosti, usklađenosti i dodanoj vrijednosti EU-a ove zakonodavne inicijative dostavljanjem upitnika državama članicama kako bi utvrdile operativne potrebe i nedostatke kad je riječ o potpori Europol u području krijumčarenja migranata te druge potrebe i prilike kad je riječ o jačanju mandata Europol. Osim toga, nakon rasprava na sastancima Radne skupine za izvršavanje zakonodavstva službe Komisije organizirale su posebnu virtualnu radionicu 14. studenog 2023. radi savjetovanja sa stručnjacima iz država članica. Države članice općenito podržavaju jačanje Europolova pravnog mandata za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima.

Tijekom postupka savjetovanja s dionicima utvrđeno je da treba poduzeti mjere na razini EU-a u pet područja, a to su: a) međuagencijska suradnja u području krijumčarenja migranata, b) strateško upravljanje i koordinacija u suzbijanju krijumčarenja migranata, c) razmjena informacija, d) nacionalne strukture specijalizirane za borbu protiv krijumčarenja migranata i e) Europolova operativna potpora na terenu.

Rezultati savjetovanja uvršteni su u pripremu zakonodavne inicijative.

- **Procjena učinka**

Ovaj zakonodavni prijedlog nije potkrijepljen procjenom učinka jer Komisija nije imala izbora ili je on bio vrlo ograničen, u prvom redu zbog hitnih operativnih potreba da se poboljša Europolova potpora državama članicama u suzbijanju krijumčarenja migranata. Ipak, prijedlog se temelji na dokazima prikupljenima u tematskom izvješću Europskog revizorskog suda iz 2021. o potpori koju Europol pruža borbi protiv krijumčarenja migranata i povratnim informacijama primljenima tijekom savjetovanja s dionicima.

¹⁴ Članak 67. stavak 1. UFEU-a.

¹⁵ „Potpora koju Europol pruža borbi protiv krijumčarenja migranata: Europol je partner čija se potpora cijeni, ali postoje nedostaci u upotrebi izvora podataka i mjerenju rezultata” Europski revizorski sud, 2021.

- **Temeljna prava**

Za obradu osobnih podataka za potrebe tijela za izvršavanje zakonodavstva općenito i posebno za potporu koju pruža Europol mora se osigurati potpuna usklađenost s temeljnim pravima kako su utvrđena u Povelji o temeljnim pravima, a osobito s pravom na zaštitu osobnih podataka¹⁶ i pravom na poštovanje privatnog života¹⁷. U ovom se Prijedlogu u potpunosti uzimaju u obzir ti pravni zahtjevi.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ova bi zakonodavna inicijativa utjecala na potrebe Europolu u pogledu proračuna i osoblja. Procjenjuje se¹⁸ da će za ukupno trajanje višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. biti potrebni dodatni proračun u iznosu od približno 50 milijuna EUR i otprilike 50 dodatnih radnih mjesta. Tako će se osigurati potrebna sredstva za potpuno i učinkovito obavljanje novih zadaća Europolu opisanih u člancima 5. i 6. ove Uredbe i njegova revidiranog mandata. Nove zadaće Europolu iz ovog zakonodavnog prijedloga stoga bi iziskivale dodatna financijska sredstva i ljudske resurse u odnosu na one predviđene u višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027., u kojem je bilo predviđeno dodatnih 160 članova privremenog osoblja s povezanim troškom od 114 milijuna EUR i ukupnim dodatnim doprinosom EU-a proračunu Europolu u iznosu od 178 milijuna EUR. Ovom se zakonodavnom inicijativom državama članicama isto tako omogućuje da, ako je to nužno i ako je to potrebno zbog postojećih ili novih zadaća, daju izravan doprinos proračunu Europolu.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Praćenje i evaluacija ojačanog mandata Europolu uglavnom bi se provodili s pomoću primjenjivih mehanizama iz postojeće Uredbe o Europolu. Člankom 68. propisana je evaluacija kojom se procjenjuju, prije svega, učinak, djelotvornost i učinkovitost Europolu i njegovih radnih praksi i koja može biti osobito usmjerena na moguću potrebu prilagodbe strukture, operacije, područja djelovanja i ciljeva Europolu te na financijske posljedice takve prilagodbe. Nastavno na tu evaluaciju Komisija će prikupiti podatke od svojih predstavnika na sastancima upravnog odbora Europolu i u okviru nadzora rada Europolu koji provodi zajedno s državama članicama (članak 11.).

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Ovom se zakonodavnom inicijativom predlaže sljedeće:

- ***zakonom uspostaviti Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata u okviru Europolu i okvir upravljanja za potporu njegovim aktivnostima i njihovo reguliranje:*** zakonodavnom inicijativom uspostavlja se Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata kao specijalizirani stručni centar Unije za borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima. Centar bi trebao biti središnje mjesto za potporu državama članicama u sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te bi u tom kontekstu trebao obavljati posebne strateške i operativne zadaće. [članak 3.]

¹⁶ Članak 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja”).

¹⁷ Članak 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja”).

¹⁸ Na temelju Europolova plana radnih mjesta za 2023. i dodijeljenih resursa po aktivnosti u programskom dokumentu Europolu za razdoblje 2023. – 2025.

- ***propisati sastav Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata:*** zakonodavnom inicijativom propisan je sastav Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata i posebnih subjekata koji bi trebali biti uključeni u provedbu njegovih zadaća za potrebe strateške analize i za potrebe operativne i tehničke potpore sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima. Sve ostale relevantne sastavnice unutarne organizacije Europolu trebale bi podupirati rad Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata. [članak 4.]
- ***definirati strateške i operativne zadaće Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata:*** zakonodavnom inicijativom propisane su detaljne zadaće Centra za potrebe strateške analize te operativne i tehničke potpore sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima. Te zadaće na strateškoj razini uključuju izradu strateških analiza i procjena opasnosti, pružanje potpore u operativnoj provedbi strateških i operativnih prioriteta, potporu u koordinaciji, suradnji i razmjeni informacija, praćenje krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te pripremu godišnjeg izvješća. Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata u tom će kontekstu najmanje dvaput godišnje održavati sastanke subjekata zastupljenih u Centru radi djelotvornog upravljanja i koordinacije na razini Unije. Zadaće Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata na operativnoj razini uključuju koordinaciju, organizaciju i provedbu istražnih i operativnih radnji kako bi se poduprle i ojačale radnje nadležnih tijela država članica, pružanje potpore prekograničnim aktivnostima razmjene informacija, operacijama i istragama država članica, kao i zajedničkim istražnim timovima i operativnim radnim skupinama, te utvrđivanje slučajeva krijumčarenja migranata ili trgovine ljudima koji mogu iziskivati naprednu operativnu potporu. [članci 5. i 6.]
- ***propisati imenovanje specijaliziranih službi u nadležnim tijelima država članica za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima:*** zakonodavnom inicijativom propisano je da bi svaka država članica trebala imenovati jednu ili više specijaliziranih službi za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, među ostalim provođenjem kaznenih istraga, i pobrinuti se da te službe prikupljaju i što prije razmijene preko SIENA-e sve relevantne informacije s Europolom i drugim državama članicama. [članak 8.]
- ***pružiti Europolu nužna napredna sredstva za potporu državama članicama u sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i drugih kaznenih djela u okviru njegovih ciljeva:*** zakonodavnom inicijativom osnivaju se operativne radne skupine kao koordinacijski mehanizmi koje uspostavljaju države članice uz potporu Europolu za provođenje zajedničkih, koordiniranih i prioritarnih kriminalističkih obavještajnih aktivnosti i istraga, osobito u vezi s kriminalnim mrežama i grupama te pojedinačnim počiniteljima kaznenih djela. Zakonodavnom inicijativom utvrđuju se minimalni zahtjevi za aktivno i pravodobno sudjelovanje država članica, kao što je dostavljanje svih relevantnih informacija Europolu, te Europolovo stavljanje na raspolaganje svojih naprednih resursa za analitičku, operativnu, tehničku, forenzičku i financijsku potporu tim državama članicama. I treće zemlje mogu sudjelovati u operativnim radnim skupinama. [članak 9.]
- ***propisati da bi Europol na zahtjev države članice trebao moći rasporediti službenike na njezino državno područje radi pružanja analitičke, operativne, tehničke i forenzičke potpore u suradnji i u dogovoru s nadležnim tijelima te države članice:*** država članica domaćin trebala bi moći osigurati minimalni skup zahtjeva, kao što je dostavljanje svih relevantnih informacija Europolu. Europol bi

trebao moći brzo rasporediti osoblje, posebno u iznimnim hitnim slučajevima. Osoblje i stručnjaci koje Europol raspoređuje trebali bi moći provoditi istražne mjere koje nisu prisilne, a povezane su s obradom podataka, u suradnji i u dogovoru s nadležnim tijelima predmetne države članice i u skladu s Uredbom o Europolu i s nacionalnim pravom te države članice. Nadalje, Europol bi trebao izraditi priručni popis visokokvalificiranih stručnjaka za izvršavanje zakonodavstva specijaliziranih za određena područja iz država članica koje je moguće žurno staviti na raspolaganje Europolu za raspoređivanje u operativne svrhe radi pružanja specijalizirane potpore. Europol bi trebao moći raspoređivati osoblje i upućene nacionalne stručnjake u treće zemlje s kojima surađuje na temelju odluke o primjerenosti i međunarodnog sporazuma sklopljenog između Unije i te treće zemlje u skladu s člankom 218. UFEU-a ili sporazuma o suradnji između Eurolpa i te treće zemlje sklopljenog prije 1. svibnja 2017. [članak 9.]

- ***pojasniti prirodu operativne potpore koju osoblje Eurolpa može pružati tijelima za izvršavanje zakonodavstva država članica na terenu u operacijama i istragama:*** u zakonodavnoj inicijativi pojašnjeno je da osoblje Eurolpa može pružati operativnu potporu nadležnim tijelima država članica tijekom provođenja istražnih mjera na njihov zahtjev i u skladu s njihovim nacionalnim pravom, među ostalim u kontekstu provedbe aktivnosti operativnih radnih skupina i Eurolpova raspoređivanja za operativnu potporu. Osoblje Eurolpa trebalo bi moći provoditi istražne mjere koje nisu prisilne u suradnji i u dogovoru s nadležnim tijelima predmetne države članice te u skladu s Uredbom o Europolu i nacionalnim pravom te države članice kad država članica to zatraži u skladu sa svojim nacionalnim pravom i kad to odobri izvršni direktor Eurolpa. [članak 9.]
- ***poboljšati suradnju između Eurolpa i trećih zemalja:*** u zakonodavnoj inicijativi utvrđena su pravila za bolje uključivanje časnika za vezu zaduženih za migracije koji su iz država članica, ali su raspoređeni u treće zemlje, u poboljšanje razmjene informacija trećih zemalja radi suzbijanja krijumčarenja migranata i dostavljanje tih informacija Europolu izravno ili preko nacionalne jedinice Eurolpa upotrebom SIENA-e. [članak 8.]
- ***utvrđivanje slučajeva krijumčarenja migranata koji iziskuju suradnju s trećim zemljama i potencijalno razmjenu osobnih podataka u pojedinačnim slučajevima za potrebe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili kaznenog progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenopravnih sankcija:*** zakonodavnom inicijativom dodjeljuje se zadaća utvrđivanja takvih slučajeva Europskom centru za borbu protiv krijumčarenja migranata. Ako nije donesena odluka o primjerenosti ili ne postoje primjerene ili prikladne mjere za zaštitu podataka, Europol u tim slučajevima može prenositi osobne podatke trećim zemljama u skladu s člankom 25. stavkom 5. Uredbe (EU) 2016/794. [članak 6.]
- ***jačanje uloge Eurolpa u borbi protiv kaznenih djela povezanih s kršenjem Unijinih mjera ograničavanja:*** u zakonodavnoj inicijativi ta su kaznena djela uvrštena na popis vrsta kaznenih djela iz Priloga I. Uredbi (EU) 2016/794. Nepovezano s krijumčarenjem migranata i trgovinom ljudima u Prijedlogu uredbe proširen je popis kaznenih djela u nadležnosti Eurolpa tako da je „kršenje Unijinih mjera ograničavanja” uvršteno na popis iz Priloga I. Uredbi o Europolu. Tako je odgovoreno na zahtjeve država članica da se dopusti da im Europol pomogne u borbi protiv kršenja Unijinih mjera ograničavanja, što je trenutačno moguće samo ako takvo kršenje ujedno predstavlja neku drugu vrstu kaznenog djela iz Priloga I. Uredbi o Europolu, na primjer pranje novca. Međutim, neka kršenja Unijinih mjera

ograničavanja ne bi spadala u kaznena djela koja su trenutačno navedena u tom prilogu. Uvrštavanje kršenja Unijinih mjera ograničavanja u Prilog I. Uredbi o Europolu dopunilo bi Prijedlog direktive o definiciji kaznenih djela i sankcija za kršenje Unijinih mjera ograničavanja¹⁹. [članak 9.]

¹⁹ COM(2022) 684 final, 2.12.2022.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o unapređenju policijske suradnje u području sprečavanja, otkrivanja i istrage krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te o unapređenju Europolove potpore sprečavanju i borbi protiv takvih kaznenih djela i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 85. stavak 1., članak 87. stavak 2. i članak 88. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) osnovana je Uredbom (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰ radi podupiranja i jačanja djelovanja nadležnih tijela država članica i uzajamne suradnje u sprečavanju i borbi protiv teških kaznenih djela koja pogađaju dvije ili više država članica, terorizma i vrsta kaznenih djela koje utječu na zajednički interes obuhvaćen određenom politikom Unije.
- (2) Krijumčarenje migranata kriminalna je aktivnost u kojoj se ne poštuju ljudski život i dostojanstvo radi ostvarivanja dobiti, čime se krše temeljna prava predmetnih osoba i ciljevi Unije o upravljanju migracijama. Europsko vijeće u svojim zaključcima od 9. veljače 2023. ponovno je potvrdilo važnost borbe protiv krijumčara i potvrdilo spremnost da pojača djelovanje radi sprečavanja nezakonitih odlazaka i gubitka ljudskih života, među ostalim jačanjem suradnje sa zemljama podrijetla i tranzita. U tu je svrhu važno ojačati odgovor tijela za izvršavanje zakonodavstva na krijumčarenje migranata i trgovinu ljudima povećanjem kapaciteta Europol, a osobito njegova specijaliziranog stručnog centra Unije za borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima.
- (3) Upravni odbor Europol osnovao je Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata 2016. u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (s) Uredbe (EU) 2016/794 kao takav specijalizirani stručni centar. Od svojeg se osnutka kontinuirano razvija i proširuje opseg aktivnosti kako bi pružio najbolju potporu državama članicama kao dinamična platforma za operativnu suradnju, razmjenu informacija i koordinaciju između država članica i partnera uključenih u borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima. Zbog porasta broja nezakonitih dolazaka u Uniju i nedopuštenog

²⁰ Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj>).

kretanja unutar nje, brze prilagodbe organiziranih kriminalnih grupa, razvoja novih načina djelovanja i sofisticiranih metoda hitno je potrebno znatno povećati ulogu Europolova specijaliziranog stručnog centra Unije za borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima tako da se on uspostavi kao trajna sastavnica organizacije Europa i da se poveća razina njegova angažmana u pružanju potpore državama članicama u sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima. Trebao bi se zvati Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata.

- (4) Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata trebao bi pružiti stratešku, operativnu i tehničku potporu državama članicama u sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima. U okviru svojih strateških zadaća trebao bi pružiti okvir za provedbu strateških i operativnih prioriteta Unije praćenjem kretanja u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima. U tu bi svrhu trebao sastavljati godišnja izvješća, strateške analize, procjene opasnosti i ažurirana izvješća o stanju u području migracijskih ruta i načina djelovanja, uključujući naznake da se privatne strane možda koriste za krijumčarenje migranata i trgovinu ljudima. U kontekstu ispunjavanja svojih strateških i operativnih zadaća Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata trebao bi surađivati s Europskom službom za vanjsko djelovanje te, ako je to potrebno i relevantno, s misijama i operacijama u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike u skladu s njihovim mandatima i nadležnostima, kao i s mandatom Europa.
- (5) Kako bi se ojačala međuagencijska suradnja u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata trebao bi omogućiti sredstva za poboljšanje suradnje i koordinacije između Europa i drugih agencija Unije, u prvom redu Eurojusta i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu u skladu s njihovim pravnim okvirima, među ostalim u okviru radnih dogovora između agencija Unije.
- (6) Kako bi se pružila potpora njegovoj izradi strateške analize o sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata za strateške bi zadaće trebao imati potporu mreže za suradnju sastavljene od osoblja Europa i koja uključuje predstavnike Komisije, specijaliziranih službi država članica, Agencije Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu. Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata trebao bi najmanje dvaput godišnje održavati sastanke subjekata zastupljenih u Centru radi djelotvornog upravljanja i koordinacije na razini Unije. Sve ostale relevantne sastavnice unutarnje organizacije Europa trebale bi pružati svu potrebnu potporu kako bi centar mogao obavljati svoje zadaće. Za postizanje najveće učinkovitosti Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata Europol bi trebao moći pozvati u prvom redu glavne dionike Europske multidisciplinarne platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT), a prema potrebi i druga relevantna tijela ili agencije Unije.
- (7) Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata u okviru operativne i tehničke potpore državama članicama trebao bi omogućiti koordinaciju njihovih istražnih i operativnih radnji, među ostalim pružanjem potpore prekograničnim aktivnostima razmjene informacija, operacijama i istragama država članica, osobito u okviru EMPACT-a, među ostalim pružanjem operativne, tehničke, forenzičke i financijske potpore. Nadalje, Europol bi trebao pružati potporu državama članicama u utvrđivanju slučajeva krijumčarenja migranata i trgovine ljudima u kojima bi trebalo pokrenuti istrage, prema potrebi u suradnji s Eurojustom, u slučajevima koji iziskuju osnivanje operativnih radnih skupina ili Europolovih raspoređivanja za operativnu

potporu te u slučajevima koji mogu iziskivati suradnju s trećim zemljama, među ostalim razmjenom osobnih podataka.

- (8) Ako nije donesena odluka o primjerenosti ili ne postoje primjerene ili prikladne mjere za zaštitu podataka, Europol može prenositi osobne podatke trećim zemljama u skladu s člankom 25. stavkom 5. Uredbe (EU) 2016/794. Točnije, za slučajeve krijumčarenja migranata koje utvrdi Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata i koji iziskuju suradnju s trećim zemljama može biti potrebna razmjena osobnih podataka u pojedinačnim slučajevima za potrebe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili kaznenog progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenopravnih sankcija.
- (9) Za potrebe jačanja operativne i tehničke potpore sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata trebao bi u provedbu operativnih zadaća uključiti časnike za vezu iz država članica, Eurojusta i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu kako bi omogućio učinkovitu, pravodobnu i sustavnu koordinaciju i razmjenu informacija o suzbijanju krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na razini Unije, čime će se postići jača međuagencijska suradnja u okviru njihovih nadležnosti i s državama članicama. I sve ostale relevantne sastavnice unutarnje organizacije Europola trebale bi pružati potrebnu potporu. Časnici za vezu iz Eurojusta i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu za te bi potrebe trebali biti zaposleni kao stalni predstavnici u Europolu. Europol bi trebao moći uključiti druga relevantna tijela ili agencije Unije kako bi prema potrebi iskoristio stručno znanje iz njihove nadležnosti.
- (10) EMPACT okuplja širok spektar nadležnih tijela u partnerskom pristupu, a funkcionira kao okvir za koordinirani odgovor na organizirana i teška međunarodna kaznena djela te katalizator za operacionalizaciju politika i strategija za sigurnost Unije. Europol i svi ključni dionici trebali bi povećati poveznice unutar EMPACT-a i operativnu potporu aktivnostima koje razvija ta platforma kako bi se povećao multidisciplinarni, holistički i dosljedan odgovor na sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, kao i na povezana kaznena djela i čimbenike koji ih omogućuju.
- (11) Kako bi se pravosudna tijela na prikladan način uključila u istrage kaznenih djela povezanih s krijumčarenjem migranata i trgovinom ljudima, u okviru evaluacije u skladu s člankom 69. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1727 trebalo bi provesti evaluaciju potrebe za jačanjem mandata Eurojusta u vezi s krijumčarenjem migranata i u vezi s izmjenama mandata Europola.
- (12) Europol bi trebao biti informativni centar Unije za razmjenu informacija o kriminalnim djelovanjima i djelovati kao pružatelj usluga, posebice osiguravanjem sigurne mreže za razmjenu podataka, kao što je mrežna aplikacija za sigurnu razmjenu informacija (SIENA), radi omogućivanja razmjene informacija između država članica, Europola, drugih tijela Unije, trećih zemalja i međunarodnih organizacija. SIENA bi trebala omogućiti brzu, sigurnu i korisnicima prilagođenu razmjenu operativnih i strateških informacija i obavještajnih podataka povezanih s kaznenim djelima te staviti velik naglasak na interoperabilnost s drugim sustavima Europola i drugim državama i organizacijama sudionicama.
- (13) Aktivan angažman država članica i razmjena informacija s Europolom ključni su za sveobuhvatan i koordiniran pristup Unije suzbijanju krijumčarenja migranata. Kako bi ojačale svoje kapacitete, države članice trebale bi imenovati specijalizirane službe za suzbijanje krijumčarenja migranata te za njih osigurati odgovarajuće resurse za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i omogućiti im djelotvornu i učinkovitu razmjenu informacija o kaznenim istragama s Europolom. Kako bi se

uskладila razmjena informacija o krijumčarenju migranata između država članica i Europol, države članice trebale bi se pobrinuti za to da su njihove imenovane specijalizirane službe za suzbijanje krijumčarenja migranata izravno povezane sa SIENA-om radi lakše razmjene informacija. To je u skladu s Direktivom (EU) 2023/977 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o razmjeni informacija između tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica i o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2006/960/PUP. I časnici za vezu država članica zaduženi za imigraciju koji su upućeni u treće zemlje trebali bi razmjenjivati informacije s Europolom, pa bi i oni trebali biti povezani sa SIENA-om kako bi mogli učinkovito i djelotvorno razmjenjivati informacije iz stavka 1.

- (14) Kako bi razmjena informacija povezanih s krijumčarenjem migranata među državama članicama i s Europolom bila učinkovita, osobito kad je riječ o velikim kriminalnim mrežama koje uključuju brojne osumnjičenike, države članice trebale bi upotrijebiti najprikladnije resurse za potporu koje omogućuje Europol, kao što su posebni učitavači podataka. S druge strane, kako bi što bolje iskoristile i imale uvid u sve informacije i obavještajne podatke o odgovarajućim slučajevima dostupne na razini Unije, države članice i agencije Unije trebale bi sustavno provjeravati informacije Europol tijekom kaznenih istraga povezanih s krijumčarenjem migranata, među ostalim upotrebom alata koje omogućuje Europol, primjerice za pronalazak rezultata u okviru tehničkog sučelja za pretraživanje sustava Europol (QUEST+), uz potpuno poštovanje prikladnih mjera za zaštitu podataka.
- (15) Za sprečavanje, otkrivanje i istragu prekograničnih slučajeva teškog organiziranog kriminala i terorizma potrebni su koordinacija i usklađen rad. Osim mogućnosti da uspostave zajednički istražni tim u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća od 13. lipnja 2002., države članice trebale bi moći osnovati operativnu radnu skupinu za unapređenje suradnje tijela za izvršavanje zakonodavstva uz potporu Europol. Taj mehanizam za koordinaciju među policijskim i drugim službama zaduženima za izvršavanje zakonodavstva država članica uz potporu Europol trebao bi im omogućiti provođenje zajedničkih, koordiniranih i prioritetnih kriminalističkih obavještajnih aktivnosti i istraga, osobito povezanih s kriminalnim mrežama i grupama te pojedinačnim počiniteljima kaznenih djela, uključujući osobe čije kriminalne aktivnosti spadaju u vrste kaznenih djela u nadležnosti Europol i koje čine velik rizik za sigurnost. Kako bi taj mehanizam dobro funkcionirao i bio djelotvoran, države članice koje osnivaju operativnu radnu skupinu, sudjeluju u njezinu radu ili joj pružaju potporu trebale bi moći osigurati minimalni skup zahtjeva za svoje aktivno i pravodobno sudjelovanje, kao što je dostavljanje svih relevantnih informacija Europolu, a Europol bi trebao moći staviti na raspolaganje svoje napredne resurse za analitičku, operativnu, tehničku, forenzičku i financijsku potporu tim državama članicama. Treće zemlje trebale bi moći sudjelovati u određenim operativnim radnim skupinama ili im pružati potporu.
- (16) Ako kriminalističke obavještajne aktivnosti provedene u okviru rada operativne radne skupine dovedu do pokretanja kaznenih istraga u jednoj ili više država članica koje bi mogle imati koristi od uspostavljanja zajedničkog istražnog tima, ili ako bi kaznene istrage kojima potporu pruža operativna radna skupina mogle imati koristi od uspostavljanja zajedničkog istražnog tima, Europol bi trebao predložiti uspostavljanje zajedničkog istražnog tima predmetnim državama članicama i poduzeti mjere da im pomogne u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2016/794. Europol bi u takvim slučajevima trebao prema potrebi blisko surađivati s Eurojustom.

- (17) Europol bi na zahtjev države članice trebao moći rasporediti osoblje, uključujući upućene nacionalne stručnjake u skladu s Uredbom (EU) 2016/794, na njezino državno područje radi pružanja analitičke, operativne, tehničke i forenzičke potpore u suradnji i u dogovoru s nadležnim tijelima te države članice. Ta bi se raspoređivanja trebala provoditi osobito u kontekstu složenih, velikih i istaknutih istraga, među ostalim u kontekstu zajedničkih istražnih timova, prema potrebi u suradnji s Eurojustom, ili operativnih radnih skupina. Raspoređivanja bi trebala olakšati daljnje sigurnosne provjere u Europolovim ili nacionalnim bazama podataka kako bi se olakšala brza razmjena informacija radi jačanja kontrola nad vanjskim granicama Unije (sekundarne sigurnosne provjere) ili timova za potporu upravljanju migracijama u skladu s Uredbom (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća²¹. Europol bi trebao iskoristiti ta raspoređivanja i za pružanje potpore državama članicama u vezi s većim međunarodnim događajima. Europol bi trebao moći raspoređivati osoblje i upućene nacionalne stručnjake u treće zemlje s kojima surađuje na temelju odluke o primjerenosti, međunarodnog sporazuma sklopljenog između Unije i te treće zemlje u skladu s člankom 218. UFEU-a ili sporazuma o suradnji između Europola i te treće zemlje sklopljenog prije 1. svibnja 2017.
- (18) Kako bi Europol mogao pružati učinkovitu potporu u obliku raspoređivanja, država članica domaćin trebala bi moći osigurati minimalni skup zahtjeva, kao što je dostavljanje svih relevantnih informacija Europolu. Europol bi trebao moći brzo rasporediti osoblje i upućene nacionalne stručnjake, čak i u iznimnim hitnim slučajevima. Raspoređeno osoblje Europola i upućeni nacionalni stručnjaci trebali bi moći provoditi istražne mjere koje nisu prisilne, a povezane su s obradom podataka, u suradnji i u dogovoru s nadležnim tijelima predmetne države članice te u skladu s Uredbom (EU) 2016/794 i s nacionalnim pravom te države članice.
- (19) Nadalje, Europol bi u kontekstu svojih raspoređivanja za operativnu potporu trebao izraditi pričuvni popis visokokvalificiranih stručnjaka za izvršavanje zakonodavstva specijaliziranih za određena područja iz država članica koje je moguće žurno staviti na raspolaganje Europolu za raspoređivanje u operativne svrhe kako bi pružili specijaliziranu potporu. Pričuvni popis stručnjaka trebao bi uključivati stručnjake za kriminalističku analizu, forenziku, istrage, jezike i koordinaciju. Države članice trebale bi se pobrinuti za to da njihovi stručnjaci na zahtjev Europola budu dostupni za Europolova raspoređivanja za operativnu potporu kao upućeni nacionalni stručnjaci. Ta se obveza ne bi trebala primjenjivati na treće zemlje u koje Europol raspoređuje osoblje i upućene nacionalne stručnjake za operativnu potporu.
- (20) Unapređenje pravnog okvira Europola prilika je za pojašnjavanje da bi njegovi ciljevi trebali izričito obuhvaćati i kršenja Unijinih mjera ograničavanja. Unijine mjera ograničavanja ključno su sredstvo za zaštitu vrijednosti, sigurnosti, neovisnosti i cjelovitosti Unije, učvršćivanje i podupiranje demokracije, vladavine prava, ljudskih prava i načela međunarodnog prava te očuvanje međunarodnog mira, sprečavanje sukoba i jačanje međunarodne sigurnosti u skladu s ciljevima i načelima Povelje Ujedinjenih naroda. Kršenje Unijinih mjera ograničavanja stoga je oblik kaznenog djela koji utječe na zajednički interes obuhvaćen politikom Unije i Europol bi trebao

²¹ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

imati nadležnost za djelovanje u vezi s njim kako bi podupro i ojačao djelovanja država članica.

- (21) [U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Uredbe.] ILI
- (22) [U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.]
- (23) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (24) [Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća²² te je on dao mišljenje [...]²³.
- (25) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe da se unaprijede sprečavanje, otkrivanje i istraga krijumčarenja migranata i trgovine ljudima državama članicama ne mogu dostatno ostvariti same zbog prekogranične prirode tih kaznenih djela, nego se zbog učinaka suradnje i razmjene informacija oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (26) Ovom se Uredbom u potpunosti poštuju temeljna prava i zaštitne mjere, kao i načela posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), a posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života i pravo na zaštitu osobnih podataka predviđena člancima 7. i 8. Povelje te člankom 16. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
- (27) Uredbu (EU) 2016/794 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,
- DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

²² Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

²³ SL C ...

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila za unapređenje policijske suradnje i potpore Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na sljedeće načine:

- (a) uspostavom Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata u okviru Europa i okvira upravljanja za potporu njegovim aktivnostima i njihovo reguliranje;
- (b) poboljšanjem suradnje i koordinacije između država članica, Europa i drugih agencija Unije;
- (c) povećanjem razmjene informacija između država članica i s Europolom;
- (d) pružanjem nužnih sredstva Europolu za potporu i jačanje radnji nadležnih tijela država članica i njihovu uzajamnu suradnju u sprečavanju i borbi protiv kaznenih djela u okviru njegovih ciljeva; i
- (e) poboljšanjem suradnje između Europa i trećih zemalja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „krijumčarenje migranata” znači bilo koja aktivnost iz članaka 3., 4. i 5. Direktive [XXX] *[o utvrđivanju minimalnih pravila za sprečavanje i suzbijanje olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka u Uniji te zamjeni Direktive Vijeća 2002/90/EZ i Okvirne odluke Vijeća 2002/946/PUP]*²⁴;
- (2) „trgovina ljudima” znači kazneno djelo iz članaka 2. i 3. Direktive 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća²⁵;
- (4) „nadležna tijela” znači nadležna tijela država članica kako su definirana u članku 2. točki (a) Uredbe (EU) 2016/794;
- (5) „časnik za vezu zadužen za imigraciju” znači časnik za vezu kojeg su nadležna tijela određene države članice u skladu sa svojim nacionalnim pravom rasporedila u treću zemlju kako bi se bavio pitanjima povezanim s imigracijom, među ostalim kad su ta pitanja samo dio njegovih dužnosti.

Poglavlje II.

OKVIR UPRAVLJANJA EUROPSKOG CENTRA ZA BORBU PROTIV KRIJUMČARENJA MIGRANATA

Članak 3.

Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata

²⁴ [Unijeti naziv i upućivanje na objavu]

²⁵ Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15.4.2011., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>).

Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata uspostavljen je u okviru Europol kao specijalizirani stručni centar Unije u smislu članka 4. stavka 1. točke (l) Uredbe (EU) 2016/794. Pruža potporu državama članicama u sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te obavlja zadaće iz članaka 5. i 6.

Članak 4.

Sastav Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata

1. Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata sastoji se od osoblja Europol i uključuje predstavnike sljedećih subjekata u obavljanju strateških zadaća iz članka 5.:
 - (a) predstavnik svake države članice iz nacionalne specijalizirane službe navedene u članku 7.;
 - (b) predstavnik Eurojusta;
 - (c) predstavnik Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu; i
 - (d) prema nahođenju Europol i nakon savjetovanja s državama članicama jedan ili više predstavnika uključenih u operativnu provedbu strateških i operativnih prioriteta Unije za borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, osobito iz Europske multidisciplinarne platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT).

Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata održava sastanak subjekata iz točaka od (a) do (d) najmanje dvaput godišnje, u kojem sudjeluje Komisija.

Europol može pozvati druge subjekte da sudjeluju u provedbi aktivnosti iz članka 5., uključujući druga relevantna tijela ili agencije Unije.
2. Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata sastoji se od osoblja Europol i uključuje predstavnike sljedećih subjekata u obavljanje operativnih zadaća iz članka 6.:
 - (a) za svaku državu članicu časnik za vezu iz članka 8. Uredbe (EU) 2016/794 posebno imenovan za bavljenje pitanjem krijumčarenja migranata;
 - (b) časnik za vezu Eurojusta kao stalni predstavnik u Europolu; i
 - (c) časnik za vezu Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu kao stalni predstavnik u Europolu.

Europol može pozvati druge subjekte da sudjeluju u provedbi aktivnosti iz članka 6., uključujući druga relevantna tijela ili agencije Unije.
3. Za potrebe stavka 2. ovog članka i u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (g) Uredbe (EU) 2018/1727 Europskog parlamenta i Vijeća²⁶ Eurojust u skladu s tom uredbom raspoređuje časnika za vezu u Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata.

²⁶ Uredba (EU) 2018/1727 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) te zamjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2002/187/PUP (SL L 295, 21.11.2018., str. 138., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

4. Za potrebe stavka 2. ovog članka te članka 68. stavka 1. točke (b), članka 87. stavka 1. točke (d) i članka 90. Uredbe (EU) 2019/1896 i u skladu s člankom 68. stavcima 2. i 5. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u skladu s tom uredbom raspoređuje časnika za vezu u Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata.
5. Za potrebe stavaka 1. i 2. i radi olakšavanja ispunjavanja strateških i operativnih zadaća iz članaka 5. i 6. ove Uredbe Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata dobiva potrebnu potporu od svih drugih relevantnih sastavnica unutarnje organizacije Europol.

Članak 5.

Strateške zadaće Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata

Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata ima sljedeće strateške zadaće:

- (a) izrađuje strateške analize i procjene opasnosti radi pružanja pomoći Vijeću i Komisiji pri utvrđivanju strateških i operativnih prioriteta Unije u sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima u skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/794;
- (b) stvara okvir za potporu operativnoj provedbi strateških i operativnih prioriteta Unije u sprečavanju i borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, osobito u okviru EMPACT-a, u skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/794;
- (c) pruža potporu u koordinaciji, suradnji i razmjeni informacija o krijumčarenju migranata i trgovini ljudima između agencija Unije, u prvom redu s Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu, Eurojustom i prema potrebi drugim relevantnim tijelima ili agencijama Unije u skladu s njihovim pravnim okvirima, među ostalim u okviru radnih dogovora između njih, u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (j) Uredbe (EU) 2016/794;
- (d) prati krijumčarenje migranata i trgovinu ljudima u Uniji i trećim zemljama u suradnji s državama članicama, relevantnim tijelima ili agencijama Unije i prema potrebi trećim zemljama u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (f) Uredbe (EU) 2016/794 te redovito dostavlja informacije državama članicama i Komisiji, uključujući agregirane statističke podatke i ažurirana izvješća o stanju na temelju informacija koje su podijelile države članice;
- (e) izrađuje strateške analize i procjene opasnosti radi pružanja potpore provedbi aktivnosti operativnih radnih skupina iz članka 5.a Uredbe (EU) 2016/794 i Europolovih raspoređivanja za operativnu potporu iz članka 5.b te uredbe u skladu s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkom (f);
- (f) izrađuje strateške analize i procjene opasnosti radi pružanja potpore provedbi članka 6. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/794 o zahtjevu za pokretanje kriminalističke istrage krijumčarenja migranata i trgovine ljudima u skladu s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkom (f);
- (g) izrađuje strateške analize i procjene opasnosti za države članice i Komisiju, kao i za relevantne agencije i tijela Unije, prema potrebi, o rutama i načinima djelovanja u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, uključujući naznake da se

privatne strane možda koriste za krijumčarenje migranata i trgovinu ljudima, u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (f) Uredbe (EU) 2016/794;

- (h) izrađuje strateške analize i procjene opasnosti radi pružanja pomoći državama članicama i Komisiji, kao i za relevantne agencije i tijela Unije, prema potrebi, u sprečavanju te borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (f) Uredbe (EU) 2016/794; i
- (i) priprema godišnje izvješće o krijumčarenju migranata i trgovini ljudima u kojem utvrđuje glavne operativne prioritete i moguće povezane radnje na razini Unije u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (f) Uredbe (EU) 2016/794.

Članak 6.

Operativne zadaće Europskog centra za borbu protiv krijumčarenja migranata

Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata ima sljedeće operativne zadaće:

- (a) koordinira, organizira i provodi istražne i operativne radnje kako bi podupro i ojačao radnje nadležnih tijela država članica za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, među ostalim kad se ta kaznena djela olakšavaju, promiču ili čine putem interneta, uključujući društvene medije, među ostalim u kontekstu Europolovih raspoređivanja za operativnu potporu u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkama (c) i (m) Uredbe (EU) 2016/794;
- (b) pruža potporu prekograničnim aktivnostima razmjene informacija, operacijama i istragama država članica, kao i zajedničkim istražnim timovima i operativnim radnim skupinama, u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, među ostalim pružanjem analitičke, operativne, tehničke, forenzičke i financijske potpore u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (h) Uredbe (EU) 2016/794;
- (c) pruža administrativnu, logističku, financijsku i operativnu potporu operativnim aktivnostima koje vode države članice, osobito u okviru EMPACT-a, u skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/794;
- (d) pruža potporu izvršnom direktoru Europolu u evaluaciji zahtjeva država članica za Europolova raspoređivanja za operativnu potporu u vezi s krijumčarenjem migranata i trgovinom ljudima u skladu s člankom 5.b stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/794, među ostalim u određivanju prioriteta za takve zahtjeve na temelju operativnih potreba;
- (e) utvrđuje slučajeve krijumčarenja migranata i trgovine ljudima koji mogu iziskivati osnivanje operativne radne skupine u skladu s člankom 5.a Uredbe (EU) 2016/794 i obavješćuje izvršnog direktora Europolu o njima;
- (f) utvrđuje slučajeve krijumčarenja migranata i trgovine ljudima koji mogu iziskivati Europolova raspoređivanja za operativnu potporu u skladu s člankom 5.b Uredbe (EU) 2016/794 i obavješćuje izvršnog direktora Europolu o njima;
- (g) utvrđuje slučajeve krijumčarenja migranata i trgovine ljudima koji mogu iziskivati primjenu članka 6. Uredbe (EU) 2016/794 o zahtjevima Europolu za pokretanje kriminalističke istrage i obavješćuje izvršnog direktora Europolu o njima; i
- (h) utvrđuje slučajeve krijumčarenja migranata i trgovine ljudima koji mogu iziskivati suradnju s trećim zemljama, među ostalim razmjenom osobnih podataka.

Poglavlje III.

SURADNJA IZMEĐU DRŽAVA ČLANICA I EUROPOLA U SPREČAVANJU I BORBI PROTIV KRIJUMČARENJA MIGRANATA I TRGOVINE LJUDIMA

Članak 7.

Nacionalne specijalizirane službe za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima

1. Svaka država članica najkasnije do godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe u skladu s nacionalnim pravom u okviru svojih nadležnih tijela imenuje jednu ili više specijaliziranih službi za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, među ostalim provođenjem kaznenih istraga. Svaka država članica odmah nakon takva imenovanja obavješćuje Komisiju o tome.
2. Svaka država članica osigurava da njezine specijalizirane službe imenovane u skladu sa stavkom 1. ovog članka prikupljaju sve relevantne informacije koje se odnose na kriminalističke istrage krijumčarenja migranata i trgovine ljudima i proizlaze iz njih te ih što prije razmijene s Europolom i drugim državama članicama u skladu s člankom 8.
3. Svaka država članica najkasnije do godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe povezuje svoje specijalizirane službe imenovane u skladu sa stavkom 1. ovog članka izravno s Europolovom mrežnom aplikacijom za sigurnu razmjenu informacija (SIENA) iz članka 2. točke (w) Uredbe (EU) 2016/794. Svaka država članica odmah nakon takva povezivanja obavješćuje Komisiju o tome.
4. Svaka država članica osigurava odgovarajuće resurse svojim specijaliziranim službama imenovanima u skladu sa stavkom 1. kako bi bile opremljene za sprečavanje i učinkovitu borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te za djelotvorno i učinkovito prikupljanje te razmjenu informacija u skladu sa stavkom 2.
5. Svaka država članica stavlja na raspolaganje odgovarajući broj osoblja specijaliziranih službi imenovanih u skladu sa stavkom 1. ovog članka za pričuveni popis iz članka 5.b stavka 6. Uredbe (EU) 2016/794 kako bi ih Europol mogao raspoređivati za operativnu potporu kao upućene nacionalne stručnjake.

Članak 8.

Dostavljanje informacija o kaznenim djelima krijumčarenja migranata i trgovine ljudima Europolu i državama članicama

1. Svaka država članica u skladu s Uredbom (EU) 2016/794 dostavlja Europolu informacije u posjedu svojih nadležnih tijela povezane s kaznenim djelima krijumčarenja migranata i trgovine ljudima.
2. Svaka država članica pravodobno dostavlja Europolu informacije iz stavka 1. ovog članka.
3. Svaka država članica dostavlja drugim državama članicama, a ujedno i Europolu, informacije u posjedu svojih nadležnih tijela povezane s kaznenim djelima krijumčarenja migranata i trgovine ljudima ako postoje objektivni razlozi da se smatra da bi takve informacije mogle biti relevantne za te druge države članice u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage takvih kaznenih djela u tim državama članicama.

4. Svaka država članica upotrebljava SIENA-u za dostavljanje informacija iz stavka 3. ovog članka drugim državama članicama i Europolu u skladu s člankom 8. stavkom 4. i člankom 18. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EU) 2016/794.
5. Svaka država članica povezuje svoje časnike za vezu zadužene za imigraciju sa SIENA-om. Kad to nije moguće zbog imperativnih tehničkih razloga povezanih sa stanjem u trećoj zemlji raspoređivanja, taj časnik za vezu zadužen za imigraciju dostavlja informacije iz stavka 1. nacionalnom nadležnom tijelu drugim sigurnim kanalima. To nadležno tijelo dostavlja informacije Europolu izravno ili preko nacionalne jedinice Europolu upotrebom SIENA-e.

Poglavlje IV.

UNAPREĐENJE EUROPOLOVE POTPORE BORBI PROTIV KRIJUMČARENJA MIGRANATA I TRGOVINE LJUDIMA

Članak 9.

Izmjene Uredbe (EU) 2016/794

Uredba (EU) 2016/794 mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 2. dodaju se sljedeće točke (w), (x) i (y):

„(w) „SIENA” znači mrežna aplikacija za sigurnu razmjenu informacija kojom upravlja Europol radi omogućivanja razmjene informacija;

(x) „operativna radna skupina” znači koordinacijski mehanizam koji države članice uspostavljaju među svojim nadležnim tijelima uz potporu Europolu za provođenje zajedničkih, koordiniranih i prioritetnih kriminalističkih obavještajnih aktivnosti i istraga kaznenih djela u okviru ciljeva Europolu koja iziskuju koordiniran i usklađen rad;

(y) „Europolovo raspoređivanje za operativnu potporu” znači raspoređivanje Europolova osoblja ili upućenih nacionalnih stručnjaka na državno područje određene države članice na njezin zahtjev radi pružanja analitičke, operativne, tehničke i forenzičke potpore u suradnji i u dogovoru s nadležnim tijelima te države članice.”;

(2) članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) koordinaciju, organizaciju i provedbu istražnih i operativnih radnji kako bi podržao i ojačao djelovanje nadležnih tijela država članica, koje se provode:

i. zajedno s nadležnim tijelima država članica;

ii. u kontekstu zajedničkih istražnih timova u skladu s člankom 5. i prema potrebi u suradnji s Eurojustom;

iii. u kontekstu operativnih radnih skupina u skladu s člankom 5.a;

iv. u kontekstu Europolovih raspoređivanja za operativnu potporu u skladu s člankom 5.b.”;

ii. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) potporu prekograničnim aktivnostima razmjene informacija, operacijama i istragama država članica, kao i zajedničkim istražnim timovima i operativnim radnim skupinama, među ostalim pružanjem analitičke operativne, tehničke, forenzičke i financijske potpore;”;

iii. točka (l) zamjenjuje se sljedećim:

„(l) razvoj specijaliziranih stručnih centara Unije za suzbijanje određenih vrsta kriminaliteta u okviru ciljeva Europol, uključujući Europski centar za kiberkriminalitet, i u skladu s Uredbom (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* [*Uredba o borbi protiv krijumčarenja migranata*] Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata;

* *Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o unapređenju policijske suradnje u području sprečavanja, otkrivanja i istrage krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te o unapređenju Europolove potpore sprečavanju i borbi protiv takvih kaznenih djela, i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794 (SL L ..., ELI: ...)*”;

iv. točka (s) zamjenjuje se sljedećim:

„(s) olakšavanje zajedničkih koordiniranih i prioritetnih kriminalističkih obavještajnih aktivnosti i istraga, među ostalim u vezi s osobama iz točke (r) i u okviru operativnih radnih skupina i Europolovih raspoređivanja za operativnu potporu;”;

v. dodaje se sljedeća točka (za):

„(za) potporu državama članicama djelotvornom i učinkovitom obradom biometrijskih podataka.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Europol ne primjenjuje mjere prisile pri izvršavanju svojih zadaća.

Osoblje Europol može pružati operativnu potporu nadležnim tijelima država članica tijekom njihova provođenja istražnih mjera, na njihov zahtjev i u skladu s njihovim nacionalnim pravom, među ostalim u kontekstu provedbe aktivnosti operativnih radnih skupina i Europolova raspoređivanja za operativnu potporu, posebno tako da olakšava prekograničnu razmjenu informacija, pruža analitičku, operativnu, tehničku i forenzičku potporu te da je prisutno tijekom provođenja tih mjera.

Osoblje Europol ima ovlast za provođenje istražnih mjera koje nisu prisilne pod uvjetom da je država članica sama to zatražila od Europol u skladu sa svojim nacionalnom pravom i da je izvršni direktor odobrio osoblju Europol provođenje zatraženih istražnih mjera koje nisu prisilne.

Osoblje Europol provodi takve istražne mjere koje nisu prisilne u suradnji i u dogovoru s nadležnim tijelima predmetne države članice te u skladu s ovom Uredbom i s nacionalnim pravom te države članice.”;

(3) umeću se članci 5.a i 5.b:

„Članak 5.a

Operativne radne skupine

1. Države članice mogu osnovati operativnu radnu skupinu za vrijeme trajanja posebnih kriminalističkih obavještajnih aktivnosti ili istraga. Europol olakšava osnivanje operativne radne skupine i podupire provedbu njezinih aktivnosti.

2. Države članice koje osnivaju operativnu radnu skupinu dogovaraju se s Europolom o planiranju, koordinaciji i provedbi kriminalističkih obavještajnih aktivnosti i istraga operativne radne skupine.
3. Države članice koje osnivaju operativnu radnu skupinu osiguravaju usklađenost i sinergije s okvirom Europske multidisciplinarnе platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT).
4. Države članice koje osnivaju operativnu radnu skupinu mogu odlučiti pozvati druge države članice, treće zemlje i druge partnere iz članka 23. da sudjeluju u toj operativnoj radnoj skupini ili joj pružaju potporu. Sudjelovanje trećih zemalja i drugih partnera u operativnoj radnoj skupini provodi se u skladu s ovom Uredbom.
5. Radi pružanja potpore provedbi aktivnosti operativne radne skupine Europol u skladu sa stavkom 2. stavlja na raspolaganje resurse za analitičku, operativnu, tehničku, forenzičku i financijsku potporu predviđene ovom Uredbom.
6. Svaka država članica koja osniva operativnu radnu skupinu, sudjeluje u njezinu radu ili joj pruža potporu u skladu s planiranjem, koordinacijom i provedbom iz stavka 2. mora:
 - (a) bez odgode dostaviti sve relevantne informacije Europolu i drugim državama članicama koje osnivaju tu operativnu radnu skupinu, sudjeluju u njezinu radu ili joj pružaju potporu upotrebom SIENA-e i prema potrebi staviti informacije izravno na raspolaganje u skladu s člankom 20. stavkom 2.a;
 - (b) iskoristiti analitičku, operativnu, tehničku, forenzičku i financijsku potporu koju pruža Europol;
 - (c) pokrenuti posebne kriminalističke obavještajne aktivnosti i istrage u skladu s nacionalnim pravom kad je to potrebno za obradu kaznenog djela s kojim je povezana operativna radna skupina;
 - (d) pokrenuti usporedne financijske istrage u skladu s nacionalnim pravom i pravom Unije radi utvrđivanja i zapljene imovine stečene kaznenim djelima; i
 - (e) angažirati svoje časnike za vezu raspoređene u treće zemlje u kojima se u kontekstu operativne radne skupine istražuju kriminalne aktivnosti radi poboljšanja suradnje i razmjene informacija te dostaviti prikupljene informacije Europolu u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom.
7. Izvršni direktor može predložiti osnivanje radne skupine nadležnim tijelima predmetnih država članica preko njihovih nacionalnih jedinica ako smatra da bi to dodalo vrijednost borbi protiv kaznenog djela u okviru ciljeva Europa.
8. Izvršni odbor donosi provedbena pravila za osnivanje operativnih radnih skupina i provedbu njihovih aktivnosti.

Članak 5.b

Europolovo raspoređivanje za operativnu potporu

1. Država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom može zatražiti Europolovo raspoređivanje za operativnu potporu na svojem državnom području kako bi iskoristila analitičku, operativnu, tehničku, forenzičku i financijsku potporu koju pruža Europol radi sprečavanja i borbe protiv kaznenih djela u okviru njegovih ciljeva.
2. Europolovo raspoređivanje za operativnu potporu provodi se u kontekstu složenih i velikih istraga koje iziskuju potporu Europa, među ostalim u kontekstu zajedničkih

istražnih timova ili operativnih radnih skupina, ili kako bi se olakšale provjere relevantnih baza podataka radi jačanja kontrola nad vanjskim granicama Unije, ili timova za potporu upravljanju migracijama u skladu s Uredbom (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća, ili za pružanje potpore državama članicama u vezi s većim međunarodnim događajima.

3. Izvršni direktor ocjenjuje zahtjev države članice u skladu sa stavkom 1. i može odobriti Europolovo raspoređivanje za operativnu potporu na ograničeno razdoblje koje je moguće produljiti uzimajući u obzir operativne potrebe i dostupne resurse. Odluka izvršnog direktora temelji se na procjeni rizika.
4. Nakon što izvršni direktor odobri zahtjev države članice u skladu sa stavkom 1., ta država članica i Europol zajednički se dogovaraju o načinima Europolova raspoređivanja za operativnu potporu. Osoblje Europa i upućeni nacionalni stručnjaci raspoređeni u državi članici obavljaju aktivnosti u skladu s ovom Uredbom, osobito člankom 4. stavkom 5., i u skladu s nacionalnim pravom države članice na čijem su državnom području raspoređeni.
5. U iznimnim hitnim slučajevima koji zahtijevaju žurno Europolovo raspoređivanje za operativnu potporu na državnom području određene države članice ta država članica i izvršni direktor osiguravaju da se koraci iz stavaka 1., 3. i 4. provedu u roku od 72 sata.
6. Europol izrađuje pričuveni popis stručnjaka iz država članica za potrebe svojih raspoređivanja za operativnu potporu. Pričuveni popis čini pričuvu stručnjaka koji rade u svojim državama članicama, a moguće ih je žurno staviti na raspolaganje Europolu u tu svrhu. Države članice trebaju se pobrinuti za to da njihovi stručnjaci na zahtjev Europa budu dostupni za Europolova raspoređivanja za operativnu potporu kao upućeni nacionalni stručnjaci.
7. Država članica na čijem državnom području Europol raspoređuje stručnjake za operativnu potporu u skladu s dogovorenim načinima iz stavka 4. mora:
 - (a) bez odgode dostaviti sve relevantne informacije Europolu, ako je moguće stavljanjem informacija iz nacionalnih baza podataka izravno na raspolaganje osoblju Europa i upućenim nacionalnim stručnjacima raspoređenima na njezinu državnom području u skladu s njezinim nacionalnim pravom;
 - (b) iskoristiti analitičku, operativnu, tehničku i forenzičku potporu koju pruža osoblje Europa raspoređeno na njezinu državnom području; i
 - (c) omogućiti osoblju Europa i upućenim nacionalnim stručnjacima raspoređenima na njezinu državnom području da budu prisutni tijekom provođenja istražnih mjera.
8. Izvršni direktor može predložiti Europolovo raspoređivanje za operativnu potporu na državnom području određene države članice nadležnim tijelima te države članice preko njihove nacionalne jedinice ako smatra da bi to dodalo vrijednost sprečavanju ili borbi protiv kaznenog djela u okviru ciljeva Europa.
9. Izvršni odbor donosi provedbena pravila za pripremu i provedbu aktivnosti Europolovih raspoređivanja za operativnu potporu, među ostalim o broju i područjima specijalizacije stručnjaka koji će se uvrstiti na pričuveni popis i u njegove eventualne naknadne izmjene.
10. Ovaj se članak primjenjuje *mutatis mutandis* kad se Europolovo raspoređivanje za operativnu potporu provodi u trećoj zemlji kako je navedeno u članku 25. stavku 1. točkama (a), (b) ili (c).

* Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).”;

(5) U članku 18. stavku 2. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) olakšavanja razmjene informacija, među ostalim preko SIENA-e, između država članica, Europol, drugih tijela Unije, trećih zemalja, međunarodnih organizacija i privatnih strana;”;

(6) Prilog I. mijenja se kako slijedi:

(a) šesta alineja („krijumčarenje imigranata”) zamjenjuje se sljedećim:

„— krijumčarenje migranata”;

(b) dodaje se sljedeća alineja:

„— kršenje Unijinih mjera ograničavanja”.

Poglavlje V.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski Parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ „AGENCIJE”

1.	OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	3
1.1.	Naslov prijedloga/inicijative.....	3
1.2.	Predmetna područja politike	3
1.3.	Prijedlog se odnosi na	3
1.4.	Ciljevi	3
1.4.1.	<i>Opći ciljevi</i>	3
1.4.2.	<i>Specifični ciljevi</i>	4
1.4.3.	<i>Očekivani rezultati i učinak</i>	9
1.4.4.	<i>Pokazatelji uspješnosti</i>	9
1.5.	Osnova prijedloga/inicijative	11
1.5.1.	<i>Zahjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative</i>	11
1.5.2.	<i>Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i čini dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.</i>	12
1.5.3.	<i>Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava</i>	13
1.5.4.	<i>Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima.....</i>	13
1.5.5.	<i>Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost raspoređivanja</i>	14
1.6.	Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative	15
1.7.	Planirani načini izvršenja proračuna.....	15
2.	MJERE UPRAVLJANJA	16
2.1.	Pravila praćenja i izvješćivanja	16
2.2.	Sustavi upravljanja i kontrole	16
2.2.1.	<i>Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole.....</i>	16
2.2.2.	<i>Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika</i>	17
2.2.3.	<i>Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)</i>	17
2.3.	Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti	19
3.	PROCIJENJENI FINACIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE	19
3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak.....	19

3.2.	Procijenjeni učinak na rashode	20
3.2.1.	<i>Sažetak procijenjenog učinka na rashode.....</i>	20
3.2.2.	<i>Procijenjeni učinak na odobrena sredstva Europolu</i>	21
3.2.3.	<i>Procijenjeni učinak na ljudske resurse Europolu</i>	23
3.2.4.	<i>Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom.....</i>	27
3.2.5.	<i>Doprinos trećih strana</i>	27
3.3.	Procijenjeni učinak na prihode.....	28

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ „AGENCIJE”

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o unapređenju policijske suradnje u području sprečavanja, otkrivanja i istrage krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te o unapređenju Europolove potpore sprečavanju i borbi protiv takvih kaznenih djela, i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794

Ovaj Prijedlog uredbe o borbi protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima dio je usklađenog paketa koji sadržava i Prijedlog direktive o sprečavanju i borbi protiv olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka. Zajednički je cilj tih prijedloga postići „modernizaciju pravnog okvira za borbu protiv krijumčarenja migranata kako bismo osigurali da imamo potrebne pravne i operativne instrumente za odgovor na novi način djelovanja krijumčara”, kako je utvrđeno u programu rada Komisije za 2024. najavljenom 17. listopada 2023.

1.2. Predmetna područja politike

Područje politike: unutarnji poslovi

Aktivnost: sigurnost

12 10 01: Europol

1.3. Prijedlog se odnosi na

☐ novo djelovanje

☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja²⁷

☒ produženje postojećeg djelovanja

☐ spajanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Kao odgovor na hitne operativne potrebe i utvrđene nedostatke u suzbijanju krijumčarenja migranata Komisija je u svojem programu rada za 2024. najavila da će „predložiti modernizaciju pravnog okvira za borbu protiv krijumčarenja migranata kako bismo osigurali da imamo potrebne pravne i operativne instrumente za odgovor na novi način djelovanja krijumčara” (vidjeti COM(2023) 638 final). To se nastavlja na povezane najave predsjednice von der Leyen u govoru o stanju Unije 2023. Očekuje se da će zakonodavna inicijativa poboljšati borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, u prvom redu unapređenjem Europolove potpore za pomoć državama članicama u borbi protiv krijumčarenja migranata, trgovine ljudima i drugim povezanim vrstama kaznenih djela u okviru njegova mandata.

27 Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Opći ciljevi ove zakonodavne inicijative temelje se na ciljevima iz Ugovorâ:

1. Europol bi trebao poduprijeti i ojačati djelovanje tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica i njihovu uzajamnu suradnju u sprečavanju i borbi protiv teških kaznenih djela koja pogađaju dvije ili više država članica, terorizma i vrsta kaznenih djela koje utječu na zajednički interes obuhvaćen određenom politikom Unije²⁸;
2. unaprijediti policijsku suradnju u koju su uključena sva nadležna tijela država članica, koja uključuje policiju, carinu i druge službe zadužene za izvršavanje zakona specijalizirane u području sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela²⁹.

1.4.2. Specifični ciljevi

Specifični ciljevi proizlaze iz prethodno navedenih općih ciljeva i odgovaraju predmetu i području primjene kako su opisani u članku 1. ove Uredbe:

specifični cilj br. 1: ojačati Europol i njegov Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata kao središte istražnih i operativnih radnji na razini EU-a te strateških analiza;

specifični cilj br. 2: poboljšati suradnju i koordinaciju između država članica, Europola i drugih agencija Unije;

specifični cilj br. 3: povećati ulogu Europola kao informativnog centra EU-a za razmjenu informacija o kriminalnim djelovanjima u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te potpuno razviti razmjenu informacija između država članica, Europola i drugih agencija EU-a, kao i trećih zemalja;

specifični cilj br. 4: pružiti Europolu nužne resurse za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i drugih kaznenih djela u okviru njegovih ciljeva.

Specifični cilj br. 1: ojačati Europol i njegov Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata (EMSC) kao središte istražnih i operativnih radnji na razini EU-a te strateških analiza

Nastoji se povećati uloga Europola i njegova EMSC-a kao središta za utvrđivanje strateških i operativnih radnji u borbi protiv krijumčarenja migranata na razini EU-a. Strateškim analizama i procjenama opasnosti na razini EU-a uz sudjelovanje drugih agencija EU-a, uključujući Frontex i Eurojust, učinkovitije će se poduprijeti prioritete Vijeća i agencija u tom području, osobito u okviru Europske multidisciplinarnе platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT), a za istražne i operativne radnje koje vode države članice bit će korisne regionalne ciljane analize na temelju više informacija i obavještajnih podataka iz doprinosa država članica i agencija.

U okviru tog cilja potrebni su dodatni resursi za ispunjavanje novih strateških i operativnih zadataka iz članka 5. odnosno 6. ove Uredbe:

²⁸ Članak 88. UFEU-a.

²⁹ Članak 87. UFEU-a.

povećati broj stručnjaka za istrage i analitičara podataka, u prvom redu u Europskom centru za borbu protiv krijumčarenja migranata **radi povećanja broja operativnih radnih skupina koje podupire Europol**³⁰ i drugih istraga organiziranog krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te povezanih dodatnih i predikatnih kaznenih djela, kao i službi za operativnu podršku na terenu u zemljama podrijetla i tranzita te odredišnim zemljama. **Složene istrage krijumčarenja migranata i mreža trgovine ljudima moraju obuhvatiti sve aspekte kriminalnih aktivnosti**: logističke, financijske ili digitalne. Osim toga, Europol bi trebao približiti svoje operativne službe nacionalnim istražnim timovima i pobrinuti se da ima kapacitete za potporu tijelima država članica na terenu tijekom provedbe istražnih mjera;

povećati broj stručnjaka za praćenje obavještajnih podataka iz otvorenih izvora (OSINT) / društvenih medija radi praćenja otvorenih izvora i društvenih medija, analize društvenih mreža i povezanih operativnih stručnih usluga za potporu istragama i preventivnim mjerama država članica u vezi s organiziranim krijumčarenjem migranata i trgovinom ljudima koji utječu na zemlje podrijetla i tranzita i/ili odredišne zemlje. Europol bi trebao imati kapacitete **kako bi u stvarnom vremenu visokokvalitetno obrađivao informacije prikupljene na internetu** za vrijeme provedbe istražnih mjera država članica;

povećati broj stručnjaka za forenziku, dešifriranje i podatke kako bi se omogućili preuzimanje i obrada velikih i složenih skupova podataka prikupljenih u zemljama podrijetla i tranzita te odredišnim zemljama, uključujući države članice i treće zemlje. Moraju se omogućiti **visokokvalitetan pristup podacima u stvarnom vremenu i njihova obrada, kao i povezano stručno znanje u području podatkovne znanosti** kako bi se zajamčila upotreba zakonito prikupljenih biometrijskih podataka i stvorili novi modeli za analizu složenih podataka, koji češće nego prije potječu iz zemalja izvan EU-a. Osim toga, Europol bi trebao približiti te operativne službe nacionalnim istražnim timovima i pobrinuti se da ima kapacitete za potporu tijelima država članica u obliku stručnjaka za forenziku, dešifriranje i podatke tijekom provedbe istražnih mjera.

Specifični cilj br. 2: poboljšati suradnju i koordinaciju između država članica, Eurola i drugih agencija Unije

Kao odgovor na utvrđene propuste kad je riječ o nedostatnoj međuagencijskoj suradnji i nedostatnom upravljanju i koordinaciji u području suzbijanja krijumčarenja migranata na razini EU-a, **cilj je utvrditi strukturu upravljanja za učinkovitu međuagencijsku suradnju, upravljanje i koordinaciju na strateškoj i operativnoj razini**. Budući da su slučajevi krijumčarenja migranata i trgovine ljudima vrlo često prekogranične prirode i uključuju druge oblike teških kaznenih djela, kao što su pranje novca ili krivotvorenje isprava, ojačat će se Europolova jedinstvena sposobnost da poboljša stanje u području kaznenih djela unakrsnom provjerom postojećih informacija i obavještajnih podataka iz država članica, trećih zemalja i relevantnih međunarodnih organizacija, ili drugih agencija EU-a u ime država članica, radi pružanja bolje potpore državama članicama u borbi protiv krijumčarenja migranata.

³⁰

Europol je 2022. podupro ukupno 195 prioriternih istraga krijumčarenja migranata, uključujući devet operativnih radnih skupina. Povezane usluge uglavnom su pružala 34 člana osoblja EMSC-a, koji su prvenstveno radili u sjedištu agencije. Potrebni su dodatni resursi kako bi se omogućilo povećanje broja istraga krijumčarenja migranata i trgovine ljudima kojima se pruža potpora, među ostalim u okviru regionalnih operativnih radnih skupina. Te su skupine općenito fleksibilan instrument te njihovo trajanje i veličina uvelike variraju. Iziskuju dugoročan angažman i znatne resurse (od 4 do 150 članova osoblja), ovisno o uvjetima i razini prijetnje (npr. odgovor na situacije koje uključuju prijetnju životu).

U okviru tog cilja potrebni su dodatni resursi za ispunjavanje novih strateških i operativnih zadaća iz članka 5. odnosno 6. ove Uredbe:

stručnjaci i analitičari u području praćenja imovine i financijskih istraga: pružat će usluge praćenja imovine, **stručnog znanja u području financija** i povezane usluge analize za potporu istragama država članica u području organiziranog krijumčarenja migranata, trgovine ljudima i povezanih kaznenih djela te **poboljšati postupke zapljene i oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima** u zemljama podrijetla i tranzita te odredišnim zemljama, uključujući države članice i treće strane³¹;

stručnjaci za strateške analize i podatke: **poduprijet će istrage te strateške i operativne prioritete država članica**, sprečavanje i praćenje kretanja u području kaznenih djela u vezi s organiziranim krijumčarenjem migranata i povezanim kaznenim djelima pružanjem usluga strateških analiza koje obuhvaćaju zemlje podrijetla i tranzita te odredišne zemlje, uključujući države članice i treće zemlje. Europol bi trebao imati kapacitete za potporu tijelima država članica izradom procjena opasnosti, ranog upozoravanja te analize signalizacije i otkrivanja, procjena rizika i drugih izvješća strateške analize.

Specifični cilj br. 3: povećati ulogu Europola kao informativnog centra EU-a za razmjenu informacija o kriminalnim djelovanjima u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te potpuno razviti razmjenu informacija između država članica, Europola i drugih agencija EU-a, kao i trećih zemalja

Kao odgovor na utvrđeni propust kad je riječ o nedostatnoj razmjeni informacija o krijumčarenju migranata između država članica i Europola, cilj je povećati ulogu Europola kao informativnog centra EU-a za razmjenu informacija o kriminalnim djelovanjima u području krijumčarenja migranata. Na taj način i u skladu s Direktivom (EU) 2023/977 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o razmjeni informacija između tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica i o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2006/960/PUP **Europol će pružiti djelotvornu tehničku potporu državama članicama da koriste SIENA-u kao zadani komunikacijski kanal.** U okviru svojeg mandata i u skladu s postojećim zaštitnim mjerama, kao i u kontekstu okvira EU-a za interoperabilnost, **Europol će dosljednije i iscrpnije pregledavati informacije koje su pohranjene u unutarnjim ili vanjskim bazama podataka**, kao što su opsežni informacijski sustavi iz područja pravosuđa i unutarnjih poslova. Koordinacija Europola i doprinos operacijama država članica bit će učinkovitiji i više usmjeren **upotrebom biometrijskih informacija.**

Kako bi podupro ovaj cilj, Europol će trebati učiniti sljedeće:

kad je riječ o SIENA-i:

poduprijeti provedbu internetskih usluga SIENA-e u državama članicama i drugim relevantnim operativnim partnerima iz trećih zemalja koji sudjeluju u provedbi; **osigurati visoku dostupnost (99,9 %) usluga SIENA-e;**

³¹

– Trenutačno se u EU-u oduzima manje od 2 % imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima, a krijumčarenje migranata postaje jedna od najunosnijih nezakonitih aktivnosti za organizirane kriminalne skupine. Usporedne financijske istrage trebale bi biti pravilo, a ne iznimka u istragama organiziranog kriminala. Europol bi stoga trebao imati kapacitete za potporu tijelima država članica na terenu pružanjem usluga praćenja imovine i financijskih istraga tijekom provedbe istražnih mjera.

poduprijeti unos i utjecaj na usluge na početku lanca (npr. prijevod, preuzimanje podataka o subjektima, univerzalni format poruka) i na kraju lanca (npr. platforma za analizu podataka, koncept za zajedničku operativnu analizu);

dodatno proširiti obuhvat SIENA-e njezinom integracijom u holističku informacijsku arhitekturu (npr. iskoristiti podatke iz SIENA-e za informacijski sustav Europol, EIS, i popratne biometrijske alate) te uspostaviti poseban sustav za podršku za potrebe proširene zajednice korisnika (nacionalne jedinice zadužene za pitanje krijumčarenja migranata) te ponuditi odgovarajuću potporu državama članicama i relevantnim operativnim trećim stranama.

U te bi svrhe bilo potrebno dodatno osoblje (uključujući ograničen broj izvoditelja), u prvom redu kako bi radili na zahtjevima, arhitekturi, sigurnosti, zaštiti podataka, razvoju, upravljanju projektima i održavanju novih kapaciteta.

Kad je riječ o biometriji:

bitno poboljšati postojeći ili nabaviti novi sustav automatske identifikacije otisaka prstiju (AFIS) (učinkovitost, funkcionalnost, prilagodljivost) za potporu inicijativi za borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima (uz interoperabilnost u EU-u);

poboljšati učinkovitost i funkcionalnost novog rješenja za prepoznavanje lica (FACE) te potpuno integrirati AFIS i novi FACE u radne postupke Europol za upravljanje podacima;

poboljšati postojeće biometrijske radne postupke kako bi se potpuno iskoristili biometrijski podaci i smanjio manualni rad;

unaprijediti kapacitete za obradu profila DNK-a;

revidirati funkcionalnosti EIS-a, SIENA-e i unosa podataka u vezi s biometrijskim podacima;

osmisliti funkcionalnosti **pretraživanja biometrijskih podataka u EIS-u** i pretraživanjem sustava Europol (QUEST);

ažurirati portal za analizu podataka za biometrijske podatke; revidirati/uključiti zahtjeve za pregledavanje i zadržavanje biometrijskih podataka u različitim rješenjima.

U tu svrhu:

potrebno je dodatno osoblje, osobito za rad na zahtjevima, arhitekturi, sigurnosti, zaštiti podataka, razvoju, upravljanju projektima i (funkcionalnom i infrastrukturnom) održavanju novih kapaciteta;

potrebno je financiranje (odobrena proračunska sredstva) za nabavu hardvera i softvera te zapošljavanje ograničenog broja izvoditelja radi ažuriranja SIENA-e i razvoja biometrijskih kapaciteta, a nakon toga je potreban proračun za održavanje infrastrukture i softvera (npr. licencije) i pružanje potpore stručnjacima izvoditeljima u području biometrijske učinkovitosti koja ostaje nepromijenjena;

potrebno je financiranje (odobrena proračunska sredstva) za pružanje financijske potpore državama članicama za povezivanje/integraciju internetskih usluga SIENA-e.

Specifični cilj br. 4: pružiti državama članicama nužne resurse za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima, kao i drugih kaznenih djela u okviru ciljeva Europol

Nastoji se ojačati kapacitete Europol za pružanje žurne i operativne, među ostalim tehničke, potpore državama članicama radi borbe protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima. Tako će države članice u cijelosti iskoristiti novoutvrđene koncepte **operativnih radnih skupina, Europolova raspoređivanja za operativnu potporu, kao i tehničku, forenzičku i financijsku potporu koju pruža Europol.**

Kako bi se podupro ovaj cilj, potrebni su dodatni resursi za:

kratkoročno upućivanje nacionalnih stručnjaka³² za pružanje potpore istragama država članica u okviru operativnih radnih skupina u vezi s organiziranim krijumčarenjem migranata te povezanih kaznenih djela u sjedištu Europol i u zemljama podrijetla i tranzita te odredišnim zemljama, uključujući države članice i treće zemlje;

povećanje proračuna za raspoređivanje kako bi se omogućilo raspoređivanje osoblja Europol i gostujućih službenika za operativnu potporu,

povećanje proračuna bespovratnih sredstava za operativne radne skupine³³;

povećanje proračuna EMPACT-a u okviru Europolova proračuna kako bi se omogućila veća potpora u obliku bespovratnih sredstava velike vrijednosti, bespovratnih sredstava male vrijednosti³⁴ i financiranja strateških i operativnih sastanaka povezanih s aktivnostima koje se provode u skladu s operativnim akcijskim planovima EMPACT-a koje donosi Vijeće za borbu protiv i onespobljavanje (visokorizičnih) kriminalnih mreža uključenih u krijumčarenje migranata i trgovinu ljudima te drugih relevantnih područja kaznenih djela i kaznena djela koja ih omogućuju.

³² Zadaće nacionalnih stručnjaka ovise o operativnim potrebama i utvrđene su u operativnim planovima. Međutim, mogu uključivati stručno znanje u području relevantnih jezika, strateške i operativne analize, praćenja OSINT-a, praćenja imovine / financijskih istraga, kibernetičkog kriminala, računalne forenzike, nadzora i tajnih operacija, krivotvorenja isprava i drugih posebnih područja koja se smatraju relevantnima za nacionalne istražne timove i potporu tijelima država članica tijekom provedbe istražnih mjera na terenu ili u sjedištu Europol.

³³ Očekuje se da bi se količina doprinosa te broj operacija i operativnih radnih skupina mogli više nego udvostručiti zbog specijaliziranih jedinica za borbu protiv krijumčarenja migranata u svakoj državi članici i izravnih poveznica sa SIENA-om.

³⁴ Kako bi povećao fleksibilnost pomoći državama članicama u okviru EMPACT-a, Europol je uveo program financiranja koji se temelji na dvije vrste bespovratnih sredstava. I. Bespovratna sredstva velike vrijednosti dodjeljuju se nakon tradicionalnog poziva na podnošenje prijedloga s fiksnim rokom za dostavljanje prijave za financiranje ciljanih aktivnosti utvrđenih u operativnim akcijskim planovima i II. bespovratna sredstva male vrijednosti s postupkom na neodređeno vrijeme za kratkoročno financiranje aktivnosti operativnih akcijskih planova izričito operativne prirode. Bespovratna sredstva EMPACT-a posljednjih su godina postala iznimno popularna, a države članice sve su ih češće upotrebljavale jer im se svidjelo to što su korisna za potporu u borbi protiv organiziranog kriminala i postizanje rezultata. Omotnica za dodjelu bespovratnih sredstava male vrijednosti prošle je godine iskorištena u studenom 2022., a ove godine već u rujnu 2023., pa je u oba slučaja nastala praznina te je narušena sposobnost Europol da podupre države članice, kao i njihova sposobnost da provode istrage.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Budući da će pridonijeti onemogućavanju kriminalnih djelatnosti i struktura organiziranog kriminala, ovaj će Prijedlog spriječiti gubitak migrantskih života, smanjiti nesigurne i nezakonite migracije, olakšati uspostavu održive migracijske politike EU-a te spriječiti izrabljivanje osoba.

Prijedlog će koristiti pojedincima i društvu u cjelini jer će Europol moći bolje poduprijeti države članice u suzbijanju kriminaliteta i zaštiti građana EU-a.

Prijedlogom će se ostvariti ekonomija razmjera za uprave jer će se učinak ciljanih aktivnosti na resurse prebaciti s nacionalne razine na razinu EU-a. Javna tijela u državama članicama imat će izravnu korist od Prijedloga zahvaljujući ekonomiji razmjera kojom će se omogućiti smanjenje administrativnih troškova.

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća.

Specifični cilj br. 1: ojačati Europol i njegov Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata kao središte istražnih i operativnih radnji na razini EU-a te strateških analiza

broj/udio zajedničkih strateških izvješća o krijumčarenju migranata s drugim agencijama EU-a [ciljna vrijednost: 90 %]

broj/udio zajedničkih operativnih izvješća o krijumčarenju migranata s drugim agencijama EU-a [ciljna vrijednost: 70 %]

broj operativnih izvješća koje je dostavio EMSC

broj operacija koje je podupro EMSC

Specifični cilj br. 2: poboljšati suradnju i koordinaciju između država članica, Europola i drugih agencija Unije

broj istraga krijumčarenja migranata u kojima je Europol pružio potporu usporednoj financijskoj istrazi

broj obavijesti sustava ranog upozoravanja u vezi s krijumčarenjem migranata

broj istraga krijumčarenja migranata koje je koordinirao Eurojust i u kojima je pretraživao informacije Europola kad je to pravno moguće [početna vrijednost: 0, ciljna vrijednost: 100 %]

udio istraga krijumčarenja migranata koje je koordinirao Europol i u kojima je pretraživao informacije Eurojusta kad je to pravno moguće [početna vrijednost: 0, ciljna vrijednost: 100 %]

broj poruka koje su Europol i Frontex razmijenili preko SIENA-e u vezi s krijumčarenjem migranata

broj poruka koje su Europol i Eurojust razmijenili preko SIENA-e u vezi s krijumčarenjem migranata

broj novih zajedničkih istražnih timova za krijumčarenje migranata koje je podupro Europol

Specifični cilj br. 3: povećati ulogu Europola kao informativnog centra EU-a za razmjenu informacija o kriminalnim djelovanjima u području krijumčarenja migranata i potpuno razviti razmjenu informacija između država članica, Europola i drugih agencija EU-a, kao i trećih zemalja

broj nacionalnih specijaliziranih službi povezanih sa SIENA-om [ciljna vrijednost: 27]

udio časnika za vezu zaduženih za imigraciju u trećim zemljama povezanih sa SIENA-om [ciljna vrijednost: 100 %]

udio poruka koje je časnik za vezu zadužen za imigraciju u trećim zemljama primio preko SIENA-e [ciljna vrijednost: 100 %]

udio poruka poslanih preko SIENA-e u vezi s krijumčarenjem migranata i osobnim subjektima za koje su povezani biometrijski podaci [nema ciljne vrijednosti]

udio poruka koje su države članice razmijenile preko SIENA-e u vezi s krijumčarenjem migranata, pri čemu je Europol primio presliku [početna vrijednost 2019.: 48 %, ciljna vrijednost: 90 %]

udio poruka koje su države članice razmijenile preko SIENA-e i koje je Europol primio u vezi s krijumčarenjem migranata, pri čemu je Europol proveo unakrsnu provjeru [ciljna vrijednost: 100 %]

udio poruka koje su države članice razmijenile preko SIENA-e i koje je Europol primio u vezi s krijumčarenjem migranata, pri čemu je Europol proveo unakrsnu provjeru i utvrđena je poveznica [nema ciljne vrijednosti]

udio poruka koje su države članice razmijenile preko SIENA-e i koje je Europol primio u vezi s krijumčarenjem migranata te koje sadržavaju biometrijske informacije koje je Europol upotrijebio za unakrsnu provjeru [ciljna vrijednost: 100 %]

udio poruka koje su države članice razmijenile preko SIENA-e i koje je Europol primio u vezi s krijumčarenjem migranata te koje sadržavaju biometrijske informacije koje je Europol upotrijebio za unakrsnu provjeru, na temelju čega je utvrđena poveznica [nema ciljne vrijednosti]

broj novih osobnih subjekata povezanih s krijumčarenjem migranata koje su države članice učitale u informacijski sustav Europola. Udio tih osobnih subjekata koji sadržava biometrijske informacije

broj novih slučajeva krijumčarenja migranata [početna vrijednost 2022.: 4889; nema ciljne vrijednosti]

broj novih osumnjičenika za krijumčarenje migranata [početna vrijednost 2019.: 10 989; nema ciljne vrijednosti]

broj zahtjeva Europola za pokretanje istrage krijumčarenja migranata [nema ciljne vrijednosti]

Specifični cilj br. 4: pružiti državama članicama nužne resurse za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i drugih kaznenih djela u okviru ciljeva Europola

broj dana (zajedničkog) djelovanja koje je koordinirao/podupro EMSC broj operativnih radnih skupina osnovanih u vezi s krijumčarenjem migranata broj operativnih radnih skupina osnovanih u vezi s trgovinom ljudima broj utvrđenih aktivnih važnih meta [ciljna vrijednost 2022.: 24; nema ciljne vrijednosti] / broj važnih meta uhićenih ili onesposobljenih zbog krijumčarenja migranata i trgovine ljudima broj država članica koje sudjeluju u radnoj skupini koja se bavi krijumčarenjem migranata ili trgovinom ljudima broj raspoređenih gostujućih službenika (broj mjeseci raspoređivanja) broj odabranih kratkoročno upućenih nacionalnih stručnjaka broj zahtjeva i broj raspoređivanja operativne potpore u vezi s krijumčarenjem migranata i trgovinom ljudima količina sadržaja koju je ocijenila jedinica EU-a za prijavljivanje neprihvatljivog internetskog sadržaja (IRU) u vezi s krijumčarenjem migranata, trgovinom ljudima i drugim povezanim kaznenim djelima broj zaprimljenih zahtjeva za bespovratna sredstva za operativne radne skupine u vezi s krijumčarenjem migranata i trgovinom ljudima broj operativnih radnji razvijenih i podržanih u okviru relevantnih operativnih akcijskih planova EMPACT-a broj zahtjeva za bespovratna sredstva EMPACT-a (velike i male vrijednosti) koji su podneseni, obrađeni i odobreni, uz navođenje pojedinosti o iznosu za koji su preuzete obveze u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima U skladu s člankom 28. Okvirne financijske uredbe i radi osiguranja dobrog financijskog upravljanja Europol već prati napredak u ostvarenju svojih ciljeva na temelju pokazatelja uspješnosti. Agencija trenutačno ima 18 ključnih pokazatelja uspješnosti koje dodatno dopunjuje 56 korporativnih pokazatelja uspješnosti. O tim se pokazateljima izvješćuje u konsolidiranom godišnjem izvješću o radu Europola, u kojem se daje jasni prikaz praćenja ciljnih vrijednosti do kraja godine i usporedba s prethodnom godinom. Ti će se pokazatelji prema potrebi prilagoditi nakon donošenja Prijedloga.

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Za provedbu zakonodavne inicijative nužne su tehničke i postupovne mjere na razini EU-a i nacionalnoj razini, u prvom redu kad je riječ o specifičnom cilju br. 3, čija bi provedba trebala započeti nakon što revidirano zakonodavstvo stupi na snagu:

i. države članice do 12. prosinca 2024. moraju ispuniti obveze iz Direktive o razmjeni informacija koje se odnose na potpunu interoperabilnost njihovih platformi za razmjenu

informacija o kriminalnim djelovanjima čije su središte njihove nacionalne jedinstvene kontaktne točke i neometan rad njihovih sustava vođenja predmeta;

ii. u razdoblju 2025. – 2027. države članice će stalno ažurirati svoje unutarnje operativne postupke i u skladu s tim upotrijebiti komunikacijska sredstva (poveznice sa SIENA-om) i alate (učitavači podataka i QUEST) na središnjoj razini (jedinstvene kontaktne točke, specijalizirane nacionalne jedinice) i na terenu (časnici za imigraciju u trećim zemljama) radi povećanja učinkovitosti razmjene informacija o krijumčarenju migranata te sposobnosti pružanja velikih količina informacija i dostavljanja informacija o tekućim istragama Europolu, i pregledavanja informacija Europolu u tom predmetu. Točnije, biometrijski podaci bili bi u središtu takvih ažuriranja i nadogradnji.

Europol nadograđuje svoje tehničke kapacitete u područjima biometrije i razmjene informacija (vidjeti posebna djelovanja u okviru specifičnog cilja br. 3);

iii. do 2026.: nadograditi kapacitete AFIS-a, FACE-a i DNK-a;

iv. do 2027.: automatizirati biometrijske radne postupke i unos biometrijskih podataka, među ostalim u SIENA-i, portalu za analizu podataka i QUEST-u.

U skladu s povećanjem potražnje za Europolovim uslugama s vremenom bi se trebali povećati relevantni resursi, posebno ljudski resursi.

Nakon početka primjene aktivnosti će se postupno uvoditi u skladu s očekivanim postupnim povećanjem potražnje za Europolovim uslugama i aktivnostima te vremenom potrebnim za apsorpciju novih resursa.

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i čini dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Strukture organiziranog kriminala sposobne za provođenje sofisticiranih operacija koje obuhvaćaju cijeli niz usluga krijumčarenja migranata i trgovine ljudima čine **velik rizik za sigurnost Europe**. Prema podacima procjene prijetnje teškog i organiziranog kriminala u EU-u (EU SOCTA) približno **50 % mreža uključenih u krijumčarenje migranata bavi se različitim vrstama kriminalnih aktivnosti**, kao što su trgovina ljudima, trgovina drogom, prijevara povezana s trošarinama, trgovanje vatrenim oružjem i pranje novca. Te su kriminalne aktivnosti po prirodi transnacionalne. Zbog toga se ne mogu djelotvorno suzbiti djelovanjem isključivo na nacionalnoj razini. Zato države članice odlučuju raditi zajedno unutar EU-a, osobito u okviru Europske multidisciplinarne platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT)³⁵, kako bi se suočile s prijetnjama koje proizlaze iz tih vrsta teških kaznenih djela.

Zbog novih prijetnji sigurnosti, koje nastaju tako što kriminalci iskorištavaju prednosti **digitalne transformacije**, globalizacije i mobilnosti, i na razini EU-a **treba djelotvorno poduprijeti rad nacionalnih tijela za izvršavanje zakonodavstva**. Djelovanjem na razini EU-a djelotvorno se i učinkovito jača potpora državama članicama u borbi protiv krijumčarenja migranata, koje je i dalje ozbiljan problem na kojem treba nastaviti raditi kontinuirano, usklađeno i zajednički.

35

<https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/empact>

Prijedlogom će se ostvariti znatna ekonomija razmjera na razini EU-a jer će se zadaće i usluge koje se mogu učinkovitije obavljati na toj razini prebaciti s nacionalne razine na Europol. Stoga se u okviru Prijedloga predviđaju učinkovita rješenja za probleme koje zbog njihove transnacionalne prirode uopće nije moguće riješiti na nacionalnoj razini.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Prijedlog se temelji na potrebi da se **krijumčarenje migranata sagleda kao dinamična, brza i sve složenija kriminalna aktivnost koja utječe na unutarnju sigurnost EU-a.**

Tržište usluga krijumčarenja migranata u EU i unutar njega doseže nove razine, što je potaknuto novonastalim i sve dubljim krizama, u prvom redu gospodarskim recesijama, izvanrednim situacijama u području okoliša uzrokovanim klimatskim promjenama, kao i sukobima i demografskim pritiscima u brojnim zemljama podrijetla.

Krijumčarenje migranata kazneno je djelo prisutno u cijelom svijetu koje ugrožava živote migranata i dovodi u pitanje cjelovitost međunarodnih granica. To je **unosna vrsta kriminalne aktivnosti** za organizirane kriminalne grupe i posljednjih godina čini velik humanitarni i sigurnosni problem za EU.

Zbog tih je novih prijetnji sigurnosti nužno na razini EU-a djelotvorno poduprijeti rad nacionalnih tijela za izvršavanje zakonodavstva.

Ovaj se Prijedlog temelji i na poukama iz prijašnjih iskustava i napretku ostvarenom od ažuriranog Akcijskog plana EU-a za borbu protiv krijumčarenja migranata (2021. – 2025.), u kojem su pojačane daljnja operativna suradnja i razmjena informacija između agencija za izvršavanje zakonodavstva država članica i EU-a radi istrage i kaznenog progona mreža za krijumčarenje migranata.

Nadalje, u Prijedlogu se uzimaju u obzir preporuke iz tematskog izvješća Europskog revizorskog suda iz 2021 nazvanog „Potpora koju Europol pruža borbi protiv krijumčarenja migranata”.

Prethodna preispitivanja mandata Europolu i sve veća potražnja za uslugama u državama članicama, kao i ključna uloga Europolu u strukturi za unutarnju sigurnost EU-a, isto tako jasno pokazuju da se **Europolove zadaće trebaju poduprijeti tako da se osiguraju odgovarajuća financijska sredstva i ljudski resursi.**

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Prijedlogom se nastoji odgovoriti na vrlo promjenjivo sigurnosno okruženje tako što se Europolu osiguravaju potrebni kapaciteti i alati za djelotvornu potporu državama članicama u suzbijanju krijumčarenja migranata, trgovine ljudima, kao i drugih vrsta teških kaznenih djela. U potpunosti je u skladu s najavom predsjednice von der Leyen u njezinu **govoru o stanju Unije 2023. da nam trebaju „novi propisi i nova upravljačka struktura” za borbu protiv krijumčarenje migranata.** U potpunosti je u skladu i s **programom rada Komisije za 2024.,** u kojem je najavljena zakonodavna inicijativa do kraja 2023. u kojoj će „predložiti i modernizaciju pravnog okvira za borbu protiv krijumčarenja migranata kako bismo osigurali da imamo potrebne pravne i operativne instrumente za odgovor na novi način djelovanja krijumčara”. Konačno, potpuno je u skladu s **pismom koje je predsjednica von der Leyen**

poslala svim čelnicima država ili vlada uoči sastanka Europskog vijeća (26. i 27. listopada) i u kojem je najavila da će „Komisija krajem sljedećeg mjeseca [studen] predložiti ažuriranje našeg zakonodavnog okvira kako bismo ojačali zajedničko djelovanje u području krijumčarenja migranata, s velikim naglaskom na što većem povećanju utjecaja Europolu”.

Ovaj je prijedlog u potpunosti u skladu i s VFO-om jer podupire određene aktivnosti za borbu protiv krijumčarenja planirane u programu rada tematskog instrumenta u okviru Fonda za unutarnju sigurnost za 2023., 2024. i 2025. Komisija će 2025. objaviti poziv usmjeren na unapređenje sprečavanja i borbe protiv krijumčarenja migranata uspostavom zajedničkih operativnih partnerstava. Ta će aktivnost unaprijediti strukturiranu suradnju između tijela za izvršavanje zakonodavstva, pravosudnih tijela i drugih relevantnih službi država članica sudionica i trećih zemalja.

Plan pridonosi onemogućavanju kriminalnih djelatnosti, pa se njime podupiru i ciljevi strategije EU-a za sigurnosnu uniju te strategije EU-a za suzbijanje organiziranog kriminala za razdoblje 2021. – 2025. i strategije za suzbijanje trgovine ljudima 2021. – 2025., koja će se provoditi u potpunoj sinergiji.

Odlučan europski odgovor na krijumčarenje migranata unutar i izvan EU-a glavni je dio sveobuhvatnog pristupa migracijama, utvrđenog u **novom paktu o migracijama i azilu**.

Prijedlogom će se stvoriti i **sinergije s aktivnostima agencija Unije**, u prvom redu Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, Eurojusta i prema potrebi drugih relevantnih tijela ili agencija Unije u skladu s njihovim mandatima i nadležnostima, čime će se općenito ojačati suradnja s Europolom.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost raspoređivanja

Od 2022. i posljednje revizije mandata Europolu protok podataka agencije i potražnja za njezinim uslugama eksponencijalno rastu, zbog čega je potrebno povećati godišnji proračun i broj članova osoblja u odnosu na početni program. Budući da će se ovim Prijedlogom u Uredbu o Europolu uvesti važne nove zadaće te će se pojasniti, kodificirati i razraditi druge zadaće i sredstva te tako proširiti kapaciteti Europolu u kontekstu Ugovorâ, razina predviđenih sredstava u okviru Prijedloga ne može biti stabilna. Treba osigurati odgovarajuća financijska sredstva i ljudske resurse u okviru Prijedloga.

Učinak dodatnih financijskih sredstava na proračun djelomično će se omogućiti iz razlika i odbijanjem od proračuna Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike i Fonda za unutarnju sigurnost.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

☐ **ograničeno trajanje**

- ☐ prijedlog/inicijativa na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- ☐ financijski učinak od GGGG do GGGG

☒ **neograničeno trajanje**

- provedba s početnim razdobljem od 2025. do 2027.,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna³⁶

☐ **izravno upravljanje** Komisije koje obavljaju:

- ☐ izvršne agencije

☐ **podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☒ **neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)

☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu

☒ tijelima iz članaka 70. i 71.

☐ tijelima javnog prava

☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva

☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva

☐ tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Napomene

³⁶

Informacije o načinima izvršenja proračuna i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Praćenje Prijedloga i izvješćivanje o njemu provodit će se u skladu s načelima navedenima u Uredbi o Europolu³⁷, Financijskoj uredbi³⁸ i u skladu sa zajedničkim pristupom decentraliziranim agencijama³⁹.

Europol mora svake godine Komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću dostaviti jedinstveni programski dokument koji sadržava višegodišnji i godišnji program rada i plan resursa. U tom se dokumentu utvrđuju ciljevi, očekivani rezultati i pokazatelji uspješnosti za praćenje ostvarenja ciljeva i rezultata. Europol mora usto upravnom odboru podnijeti konsolidirano godišnje izvješće o radu. To izvješće posebno uključuje informacije o ostvarenju ciljeva i rezultata utvrđenih u jedinstvenom programskom dokumentu. Izvješće se mora poslati i Komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću.

Nadalje, kako je navedeno u članku 68. Uredbe o Europolu, Komisija mora do 29. lipnja 2027. i svakih pet godina nakon toga naručiti evaluaciju Europola. U okviru te evaluacije procijenit će se ponajprije učinak, djelotvornost i učinkovitost Europola i njegovih radnih praksi. Izvješća o evaluaciji moraju se podnijeti specijaliziranoj Zajedničkoj skupini za parlamentarni nadzor koja je zadužena za političko praćenje aktivnosti Europola u ispunjavanju njegove misije, među ostalim u pogledu učinka tih aktivnosti na temeljna prava i slobode fizičkih osoba. Izvješća se podnose i Vijeću, nacionalnim parlamentima i upravnom odboru Europola. Prema potrebi glavni se nalazi izvješća o evaluaciji objavljuju.

Kako bi redovito pratio dostavljanje informacija država članica, Europol će svake godine izvješćivati Komisiju, Europski parlament, Vijeće i nacionalne parlamente o informacijama koje svaka država članica dostavlja u vezi s informacijama koje su Europolu potrebne da bi ispunio svoje ciljeve, među ostalim informacijama koje se odnose na vrste kaznenih djela čije sprečavanje ili suzbijanje Unija smatra prioritetom. Izvješća se sastavljaju na temelju kvantitativnih i kvalitativnih kriterija za evaluaciju koje određuje upravni odbor Europola.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

Budući da Prijedlog utječe na godišnji doprinos EU-a Europolu, proračun EU-a izvršavat će se neizravnim upravljanjem.

³⁷ Uredba (EU) 2016/794

³⁸

³⁹ https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/decision_of_the_europol_management_board_on_the_adoption_of_the_financial_regulation_applicable_to_europol.pdf

https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_en.pdf

Na temelju načela dobrog financijskog upravljanja proračun Europol izvršava se u skladu s djelotvornom i učinkovitom unutarnjom kontrolom. Europol je stoga dužan provesti odgovarajuću strategiju kontrole koju koordiniraju odgovarajući dionici u kontrolnom lancu.

Kad je riječ o *ex post* kontrolama, Europol kao decentralizirana agencija posebno podliježe:

- unutarnjoj reviziji koju provodi Komisijina Služba za unutarnju reviziju,
- godišnjim izvješćima Europskog revizorskog suda koji daje izjavu o jamstvu u pogledu pouzdanosti godišnjih financijskih izvještaja te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija,
- godišnjoj razrješnici koju daje Europski parlament,
- mogućim istragama koje provodi OLAF, posebno kako bi se osigurala pravilna upotreba sredstava dodijeljenih agencijama.

Kao Europolova partnerska glavna uprava GU HOME provodit će svoju strategiju kontrole nad decentraliziranim agencijama kako bi osigurao pouzdano izvješćivanje u okviru svojeg godišnjeg izvješća o radu. Iako su decentralizirane agencije u cijelosti odgovorne za izvršenje svojeg proračuna, GU HOME odgovoran je za redovito plaćanje godišnjih doprinosa koje utvrđuje proračunsko tijelo.

Naposljetku, Europski ombudsman osigurava dodatnu razinu kontrole i odgovornosti u okviru Europol.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

Utvrđeni su sljedeći rizici:

- pritisak na operativna sredstva zbog sve većih operativnih potreba država članica i kriminalnih aktivnosti koje se neprestano mijenjaju u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima,
- rascjepkanost glavne aktivnosti Europol zbog sve većeg broja zadaća i zahtjeva,
- nedostatak odgovarajućih financijskih sredstava i osoblja za ispunjavanje operativnih potreba,
- nedostatak resursa IKT-a, što dovodi do kašnjenja u potrebnom razvoju i ažuriranju središnjeg sustava.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Komisija izvješćuje o omjeru troškova kontrole i plaćanja u vezi sa subjektima kojima je povjereno neizravno upravljanje i decentraliziranim agencijama, uključujući Europol, a taj je omjer 2022. iznosio 0,12 %.

Europski revizorski sud potvrdio je zakonitost i pravilnost godišnjih financijskih izvještaja Europol za 2022., što znači da je stopa pogreške manja od 2 %. Nema naznaka da će se stopa pogreške u narednim godinama pogoršati.

Nadalje, člankom 80. Financijske uredbe Europolu predviđa se mogućnost da agencija dijeli službu za unutarnju reviziju s drugim tijelima Unije koja djeluju u istom području politike ako služba za unutarnju reviziju jednog tijela Unije nije troškovno učinkovita.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.

Mjere povezane s borbom protiv prijevара, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti navedene su među ostalim u članku 66. Uredbe o Europolu i glavi X. Financijske uredbe Europolа.

Europol posebno sudjeluje u aktivnostima sprečavanja prijevара koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара i u skladu sa svojom unutarnjom strategijom za borbu protiv prijevара bez odgode obavješćuje Komisiju o slučajevima navodne prijevара i ostalih financijskih nepravilnosti.

Izvršni odbor na sastanku u ožujku 2022. odobrio je revidiranu Europolovu strategiju za borbu protiv prijevара za razdoblje 2022. – 2024.

Nadalje, GU HOME, kao partnerska glavna uprava, na temelju OLAF-ove metodologije izradio je i proveo svoju strategiju za borbu protiv prijevара. Decentralizirane agencije, među ostalim Europol, obuhvaćene su područjem primjene te strategije.

GU HOME razvio je i od 2013. provodi vlastitu strategiju za borbu protiv prijevара na temelju metodologije koju pruža OLAF.

Na temelju dostupnih informacija u godišnjem izvješću o radu GU-a HOME za 2022. zaključeno je da su postojeće mjere za borbu protiv prijevара općenito učinkovite.

3. PROCIJENJENI FINACIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	broj	dif./nedif. ⁴⁰	zemalja EFTA-e ⁴¹	zemalja kandidatkinja i potencijalni kandidata ⁴²	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
5.	12 10 01	dif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

⁴⁰ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁴¹ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁴² Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira		Sigurnost i obrana				
Europol		2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva za Europol	obveze	—	15,758	19,678	13,457	48,892
	Plaćanja	—	15,758	19,678	13,457	48,892

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira		Administrativni rashodi				
GU HOME		2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
• Ljudski resursi	☐	—	0,132	0,435	0,606	1,173
• Ostali administrativni rashodi	☐	0,002	0,002	0,002	0,002	0,008
UKUPNO GU HOME	odobrena sredstva	0,002	0,134	0,437	0,608	1,181
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,002	0,134	0,437	0,608	1,181
		2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA OD 1. DO 7. višegodišnjeg financijskog okvira	obveze	0,002	15,892	20,115	14,065	50,073
	plaćanja	0,002	15,892	20,115	14,065	50,073

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.2. Procijenjeni učinak na odobrena sredstva Europol

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

Iznosi u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Navesti ciljeve i rezultate	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
↓	Vrsta	Trošak	Trošak	Trošak	Trošak	Trošak
SPECIFIČNI CILJ br. 1: ojačati Europol i njegov Europski centar za borbu protiv krijumčarenja migranata kao središte istražnih i operativnih radnji na razini EU-a te strateških analiza						
Rezultat	unaprijediti ESMC i ostale subjekte povezane s rješavanjem pitanja krijumčarenja migranata	—	1,186	2,628	2,673	6,487
Međuzbroj za specifični cilj br. 1		—	1,186	2,628	2,673	6,487
SPECIFIČNI CILJ br. 2: poboljšati suradnju i koordinaciju između država članica, Europol i drugih agencija Unije						
Rezultat	utvrditi strukturu upravljanja za učinkovitu međuagencijsku suradnju, upravljanje i koordinaciju	—	0,075	0,242	0,410	0,727
Međuzbroj za specifični cilj br. 2		—	0,075	0,242	0,410	0,727
SPECIFIČNI CILJ br. 3: povećati ulogu Europol kao informativnog centra EU-a za razmjenu informacija o kriminalnim djelovanjima u području krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te potpuno razviti razmjenu informacija između država članica, Europol i drugih agencija EU-a, kao i trećih zemalja						
— Rezultat	biometrija: razvoj sustava i nadogradnje SIENA-e (hardver, softver, razina pregledavanja)	—	8,765	9,526	3,372	21,662
— Rezultat	integracija sa SIENA-om (mrežna aplikacija za sigurnu razmjenu informacija)	—	1,137	1,345	0,876	3,358
Međuzbroj za specifični cilj br. 3		—	9,902	10,871	4,248	25,021
SPECIFIČNI CILJ br. 4: pružiti Europolu nužne resurse za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i drugih kaznenih djela u okviru njegovih ciljeva						
— Rezultat	bespovratna sredstva EMPACT-a: krijumčarenje migranata i s tim povezana kaznena djela	—	2,000	2,000	2,000	6,000
— Rezultat	bespovratna sredstva za operativne radne skupine	—	2,000	3,000	3,000	8,000
— Rezultat	poduprijeti operativne radne skupine u borbi protiv krijumčarenja migranata	—	0,595	0,938	1,125	2,658
Međuzbroj za specifični cilj br. 4		—	4,595	5,938	6,125	16,658
UKUPNO za ciljeve od 1. do 4.		—	15,758	19,678	13,457	48,892

Ako je primjenjivo, iznosi odražavaju zbroj doprinosa Unije agenciji i ostalih prihoda agencije (doprinosi i naknade).

3.2.3. Procijenjeni učinak na ljudske resurse Europol

3.2.3.1. Sažetak

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta); ako je primjenjivo, iznosi odražavaju zbroj doprinosa Unije agenciji i ostalih prihoda agencije (pristojbe i naknade).

	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Privremeno osoblje (razredi AD)	0,298	1,014	1,759	3,072
Privremeno osoblje (razredi AST)	0	0	0	0
Ugovorno osoblje	0,265	1,026	1,872	3,162
Upućeni nacionalni stručnjaci	0,595	0,938	1,125	2,658
UKUPNO⁴³	1,158	2,978	4,757	8,892

Zahtjevi u pogledu osoblja (EPRV)⁴⁴:

	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Privremeno osoblje (razredi AD)	3	7	10	10
Privremeno osoblje (razredi AST)	0	0	0	0
Ugovorno osoblje	5	14	20	20
Upućeni nacionalni stručnjaci	11	17	20	20
UKUPNO	19	38	50	50

Pojedinosti o povećanju broja članova osoblja:

Specifični cilj	Dodatno osoblje	Raspodjela u okviru Europol
Specifični cilj br. 1	Dodatno osoblje potrebno je za pružanje potpore Europskom centru za borbu protiv krijumčarenja migranata i povećanje broja operativnih radnih skupina koje podupire Europol te drugim istragama organiziranog krijumčarenja migranata i povezanih kaznenih djela, za obavljanje postupaka u istrazi koji se odvijaju na internetu i za pružanje tehničke i forenzičke potpore tako da obrade velike i	Operativna uprava

⁴³Broj članova osoblja izračunan na temelju prosječnih jediničnih troškova osoblja koji će se upotrebljavati za zakonodavni financijski izvještaj, indeksiranih prema koeficijentu ispravka za Nizozemsku (111,8 %).

⁴⁴Povećanje broja članova osoblja Europol iz Prijedloga nadoknadit će se smanjenjem budućih povećanja osoblja Frontexa. Dvije agencije dogovorit će se o konkretnim načinima prijenosa u skladu s kriterijima i rokovima koje utvrde suzakonodavci.

	složene skupove podataka prikupljene od država članica i trećih zemalja. Procijenjeni broj članova osoblja u EPRV-u – dodatni broj članova osoblja u EPRV-u koji će se godišnje zaposliti (nekumulativno): stručnjaci za istrage i analitičari podataka: 2025.: +3; 2026.: +4; 2027.: +4; stručnjaci za OSINT / praćenje medija 2025.: +1; 2026.: +2; 2027.: +2; stručnjaci za forenziku, dešifriranje i podatke: 2025.: +1; 2026.: +2; 2027.: +1.	
Specifični cilj br. 2	Dodatno osoblje za pružanje usluga praćenja imovine, stručnog znanja u području financija i povezanih usluga analize za potporu istragama država članica u području organiziranog krijumčarenja migranata, trgovine ljudima i povezanih kaznenih djela. To će osoblje poduprijeti istrage te strateške i operativne prioritete, sprečavanje i praćenje kretanja u području kaznenih djela u vezi s organiziranim krijumčarenjem migranata država članica i povezanim kaznenim djelima pružanjem usluga strateških analiza. Procijenjeni broj članova osoblja u EPRV-u – dodatni broj članova osoblja u EPRV-u koji će se godišnje zaposliti (nekumulativno): stručnjaci i analitičari u području praćenja imovine i financijskih istraga: 2025.: +1; 2026.: +1; 2027.: +1; stručnjaci za strateške analize i podatke: 2025.: +1; 2026.: +2; 2027.: +1.	Operativna uprava
Specifični cilj br. 3	Dodatno osoblje za pružanje djelotvorne tehničke potpore državama članicama da koriste SIENA-u kao zadani komunikacijski kanal. Procijenjeni broj članova osoblja u EPRV-u – dodatni broj članova osoblja u EPRV-u koji će se godišnje zaposliti	Uprava za kapacitete

	(nekumulativno): 2025.: 0; 2026.: +1; 2027.: 0; potrebno je dodatno osoblje za rad na zahtjevima, arhitekturi, sigurnosti, zaštiti podataka, razvoju, upravljanju projektima i (funkcionalnom i infrastrukturnom) održavanju novih biometrijskih kapaciteta. Procijenjeni broj članova osoblja u EPRV-u – dodatni broj članova osoblja u EPRV-u koji će se godišnje zaposliti (nekumulativno): 2025.: +1; 2026.: +1; 2027.: 0.	
Specifični cilj br. 4	Potrebno je dodatno osoblje (kratkoročno upućeni nacionalni stručnjaci) za pružanje potpore istragama država članica osobito u okviru operativnih radnih skupina u vezi s organiziranim krijumčarenjem migranata te povezanih kaznenih djela u sjedištu Europolu i zemljama podrijetla i tranzita te odredišnim zemljama, uključujući države članice i treće zemlje. Procijenjeni broj članova osoblja u EPRV-u – dodatni broj članova osoblja u EPRV-u koji će se godišnje zaposliti (nekumulativno): 2025.: +11; 2026.: +6; 2027.: +3.	Operativna uprava

3.2.3.2. Procijenjeni zahtjevi u pogledu ljudskih resursa za matičnu glavnu upravu

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u cijelom iznosu (ili najviše do jednog decimalnog mjesta)

	2024.	2025.	2026.	2027.
Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)				
20 01 02 01 i 20 01 02 02 (sjedište i predstavništva Komisije)		1	3	3
20 01 02 03 (delegacije)				
Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) ⁴⁵				
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omoćnice”)		1	1	1
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)				
UKUPNO		2	4	4

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojem je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	- provesti nove mjere za sprečavanje krijumčarenja migranata, uključujući poboljšani dijalog s pravnim osobama za koje se sumnja da se upotrebljavaju za krijumčarenje migranata, kako je propisano Prijedlogom direktive o sprečavanju i borbi protiv olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka u Uniji, - osigurati rad novog okvira upravljanja uspostavljenog u Europskom centru za borbu protiv krijumčarenja migranata, kako je propisano Prijedlogom uredbe o borbi protiv krijumčarenja migranata, - poboljšati praćenje, prikupljanje, analiziranje i razmjenu informacija i podataka o sprečavanju, odgovoru pravosudnih tijela i tijela za izvršavanje zakonodavstva na krijumčarenje migranata, kako bi se osigurali ulazni podaci za oblikovanje politika na temelju dokaza, kako je propisano Prijedlogom direktive o sprečavanju i borbi protiv olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka u Uniji te Prijedlogom uredbe o borbi protiv krijumčarenja migranata.
Vanjsko osoblje	Poduprijeti poboljšani operativni okvir Europolove potpore državama članicama za borbu protiv krijumčarenja migranata, organiziranje i vođenje odgovarajućih operativnih radnih skupina, Europolova raspoređivanja za operativnu potporu i aktivnosti u okviru EMPACT-a, kako je predviđeno Prijedlogom uredbe o borbi protiv krijumčarenja migranata.

⁴⁵ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

3.2.4. *Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom*

- ☐ Prijedlog/inicijativa u skladu je s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom.
- ☒ Prijedlog/inicijativa iziskuje reprogramiranje relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira.

Učinak dodatnih financijskih sredstava na proračun djelomično će se omogućiti iz razlika (20 milijuna EUR) i odbijanjem od proračuna Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike i Fonda za unutarnju sigurnost.

- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna je primjena instrumenta fleksibilnosti ili revizija višegodišnjeg financijskog okvira⁴⁶.

3.2.5. *Doprinos trećih strana*

- Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

⁴⁶ Vidjeti članke 12. i 13. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☐.